

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

data

10/2006

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

2.10. Klaus ukončil návštěvu Vietnamu; podporuje stipendia pro cizince

Vietnamci, kteří prošli v uplynulých 50 letech českými školami, dodnes mluví plynule česky, mají přehled o dění v ČR, vášnivě fandí českým fotbalistům a udržují kontakty s Českou republikou i mezi sebou navzájem. Podle prezidenta Václava Klause, který je nyní na návštěvě Asie, představuje tato skupina 200.000 česky mluvících Vietnamců most mezi oběma zeměmi. Pomoci podle něj může mimo jiné v prohloubení ekonomické spolupráce s Vietnamem, o které ČR usiluje.

"Více než v kterékoli zemi jsem tady pochopil, že pozvat žáky a studenty z cizích zemí je ta nejlepší investice, kterou země může udělat." řekl Klaus českým a vietnamským novinářům.

Pro tento školní rok udělila česká vláda vietnamským studentům čtyři stipendia pro bakalářské a magisterské studium a čtyři pro studium doktorandské. Vedle tradičních kontaktů mezi univerzitami se nyní rozvíjí spolupráce mezi vietnamskými školami a Technickou univerzitou v Ostravě, Ostravskou univerzitou, Technickou univerzitou v Liberci, ČVUT v Praze či Zemědělskou univerzitou v Praze.

Klaus strávil ve Vietnamu čtyři dny.

Z mladší generace česky mluvících Vietnamců jich velké množství zaujímá vysoká postavení v zemi. Česky mluví kupříkladu ministr zahraničí a místopředseda vlády Pham Gia Khiem; během oficiálních jednání delegací ČR a Vietnamu mluvili česky tři náměstci vietnamských ministrů.

Obě země pojí také skupina Vietnamců, kteří žijí v ČR. Odhaduje se, že je jich mezi 50.000 a 60.000.

3.10. Klaus v Singapuru, tamní prezident nechce politickou integraci v rámci ASEAN

Singapurský prezident Sellapan Rama Nathan usiluje mnohem více o ekonomickou integraci své země v rámci Sdružení států jihovýchodní Asie (ASEAN) než o politické začlenění. Upozornil na to české novináře prezident ČR Václav Klaus. "Byli jsme všichni koloniemi a samostatnosti jsme si zatím příliš neužili," vysvětlil podle Klause Nathan během dnešního setkání obou politiků.

Klausovi Nathanův postoj připomněl jeho názory na vývoj pozice České republiky v Evropské unii. Český prezident je dlouhodobým odpůrcem prohlubování politické integrace EU.

Singapur byl do roku 1959 britskou kolonií. V současnosti patří k největším finančním centrům na světě. Jednou ze snah české delegace, kterou tvoří také početná skupina podnikatelů a zástupců bank, je zvýšit objem singapurských investic v ČR. Singapur má něco málo přes čtyři miliony obyvatel - tři čtvrtiny z nich tvoří etničtí Číňané, 13 procent Malajci a osm procent Indové. V Singapuru žije asi stovka Čechů. Komunitu tvoří zejména lidé s vysokoškolským vzděláním, kteří pracují ve výzkumných ústavech a ve výrobě elektronických komponentů. Několik Čechů v Singapuru studuje. Návštěvou Singapuru vyvrcholila Klausova dvanáctidenní cesta po Asii.

8.10. Klaus přijal lotyšskou prezidentku

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě lotyšskou prezidentku Vairu Vikeovou - Freibergovou při příležitosti jejího pobytu v Praze.

12.10. Prezident přijal velvyslance Albánie, Kanady, USA, Švédska a Estonska

Prezidentu republiky Václavu Klausovi předali na Pražském hradě své pověřovací listiny tito noví rezidentní velvyslanci:

J. E. pan Qazim Tepshi, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Albánské republiky se sídlem v Praze,

J. E. pan Michael Calcott, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Kanady se sídlem v Praze,

J. E. pan Richard W. Graber, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Spojených států amerických se sídlem v Praze,

J. E. paní Catherine von Heidenstam, nová mimořádná a zplnomocněná velvyslankyně Švédska se sídlem v Praze,

J. E. pan Matim Vaarmann, nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Estonské republiky se sídlem v Praze.

20.10. Klaus: země EU by se neměly uzavírat různým zdrojům energie

Země Evropské unie by se neměly uzavírat využívání různých zdrojů energie jako uhelné nebo jaderné elektrárny, bez nichž se nebudou moci zbavit energetické závislosti na Rusku. Před neformálním summitem Evropské unie, který bude jednat o energetické závislosti EU, to českým novinářům řekl prezident Václav Klaus. Vyjádřil rovněž pochyby nad tím, že by se unii mohlo podařit vůči Rusku vytvořit v tomto směru společný postoj, a je skeptický k tomu, že se bude v Lahti jednat i o globálním oteplování.

Podle Klause by se evropská energetická strategie neměla odvíjet od jednání s ruským prezidentem Vladimírem Putinem, s nímž se účastníci summitu sejdou večer. Je potřeba začít od energetiky v Evropě a "musí se opustit některá tabu, která byla vnucena v posledních letech do Evropy o tom, že se nesmí používat elektrárny parní, uhelné a jaderné".

Když si to zakážeme v Evropě, pak závislost na Rusku je a bude a nemůžeme ničeho docílit, dodal Klaus. "Putin dobře ví, že když nemáme alternativu, tak je jeho pozice silná. Kdybychom si nezakázali sami některé druhy energie, tak naše pozice bude silnější."

Podle něj je třeba vyslovit "zamlčené předpoklady", že se Evropa dostala do této situace kvůli vlastnímu rozhodování a kvůli "vlastní chybě".

Prezident míní, že země EU sotva naleznou vůči Rusku společný postoj. Každá země má odlišné složení energetických zdrojů a pro každou zemi je to odlišně naléhavé, řekl. Nemůže být "úplná identičnost názorů a podle mě to ničemu nevádí", řekl.

Skepticky se vyjádřil i k dopisu premiérů Velké Británie a Nizozemska Tonyho Blaira a Jana Petera Balkenendeho, který naléhá na diskusi o globálním oteplování a tvrdí, že do deseti až 15 let se svět kvůli tomuto fenoménu dostane do "katastrofálního bodu zvratu".

"Ten dopis jsem četl, ale takhle jednoduše se to diskutovat nedá," řekl Klaus. Zda ke globálnímu oteplování dochází, a zda za něj odpovídá člověk, nebo něco jiného, je věc úplně jiná, prohlásil. "A když k tomu malému globálnímu oteplování eventuálně dojde, jestli to tak strašně moc vadí. To je vážná debata a myslím, že se tímto dopisem nevyřeší," dodal.

20.10. Klaus na summitu EU vyzdvihl jadernou energii, zpochybnil globální oteplování

Český prezident Václav Klaus na neformálním summitu Evropské unie ve finském Lahti v debatě o energetické závislosti EU zdůraznil potřebu rehabilitovat další zdroje energie, včetně jaderné. Odmítl přitom dopis britského a nizozemského premiéra varující před riziky globálního oteplování s tím, že jde o "volné výroky" a ne o základ pro diskusi o tomto fenoménu.

Klaus ve svém vystoupení zdůraznil, že diskuse o vnější energetické politice EU musí navazovat na její vnitřní energetickou politiku a na to, jak se využívají další energetické zdroje, například uhelné či jaderné elektrárny.

Vyjádřil podiv nad tím, že až do jeho vystoupení za dvě hodiny debaty o energetické politice nikdo nahlas neřekl slovo jaderná. Podle něj německá kancléřka Angela Merkelová přislíbila, že na příštím neformálním summitu v březnu během německého předsednictví unie "bude věnována vážná debata vnitřní energetické politice".

Jaderná energie je nejlevnější ze všech dostupných forem energie, řekl Klaus na následující tiskové konferenci. Bez ní není šance přežít, respektive můžeme se vrátit k loučím, dodal. S odvoláním na tvrzení vysokého představitele pro evropskou zahraniční politiku Javieru Solany Klaus řekl, že za dvacet let bude ve světě dostavěno asi 100 jaderných elektráren; myslí si, že Evropa nemůže zůstat mimo.

Český prezident zpochybnil dopis premiérů Británie a Nizozemska Tonyho Blaira a Jana Petera Balkenendeho účastníkům summitu, podle něhož se svět do deseti až 15 let dostane kvůli globálnímu oteplování do "katastrofálního bodu zvratu".

Klaus při vystoupení v této souvislosti dal najevo přání, aby "příští diskuse o energetické politice EU... byla vedena na základě racionálních úvah o možných souvislostech energetiky a klimatických změn". "Takové volné výroky, jaké byly použity v tom dopise, to podle mého názoru nejsou," uvedl český prezident. Posléze na tiskové konferenci řekl, že "to, co se zkratkovitě označuje za globální oteplování, je fatální omyl současnosti".

Podle Klause je třeba nejprve odpovědět na otázku, zda něco takového existuje, a pokud ano, má-li to souvislost s lidskou aktivitou. "A dojde-li k jakémukoli pohybu teplot, který bude v každém případě xkrát menší, než tvrdí někteří nositelé katastrofických zpráv, bude to pro člověka znamenat jakýkoli problém?" zeptal se Klaus.

20.10. Klaus v Lahti lobboval za sídlo systému Galileo

Český prezident Václav Klaus se při neformálním summitu Evropské unie ve finském Lahti zasazoval o to, aby sídlo evropského navigačního systému Galileo bylo v Praze. O sídlo Galilea usiluje 11 států. Ministři dopravy EU by měli o sídle jednat v prosinci. Evropa chce Galileo spustit v roce 2008 a řídicí úřad by mohl začít fungovat v roce 2009, možná v době, kdy Česká republika bude předsedat unii.

Ač to dělám nerad, tak jsem velmi intenzivně lobboval za umístění agentury pro projekt Galileo do Prahy, řekl Klaus. "Mám pocit, že jsem docela něčeho dosáhl." dodal.

Galileo je společnou iniciativou Evropské komise a Evropské kosmické agentury, jeho vývoj byl zahájen v roce 1999. Na světě zatím existují dva navigační systémy - ruský Glonass a americký GPS. Nejčastějším využitím navigačního systému, i Galilea, je vyhledávání trasy, dalším využitím bude třeba měření ujetých kilometrů na zpoplatněných silnicích.

Podle finského premiéra Mattiho Vanhanena debata na summitu podpořila projekt Evropského technologického institutu (ETI), kterým chce Evropská unie dohnat

zaostávání za USA a dalšími státy ve vědě a výzkumu. Václav Klaus projevil na červnovém summitu EU nad celým záměrem nelibost a přirovnal ho ke snahám "poručit větru, dešti". Dodal, že nyní se k projektu nevyjadřoval. "Je to tak virtuální a irelevantní otázka, že žádné velké výroky k ní nejsou třeba", dodal dále.

24.10. Frattini: Jen Slovinsko je připraveno vstoupit do Schengenu; nové členské země EU, včetně Česka, nejsou prý technicky připraveny

Z deseti nových členských zemí Evropské unie je pouze Slovinsko technicky připraveno přistoupit v roce 2007 k schengenskému prostoru, který znamená zrušení kontrol na hranicích. Deníku International Herald Tribune (IHT) to řekl místopředseda Evropské komise Franco Frattini. Ostatní noví členové EU, a to včetně České republiky, se podle něj k Schengenu připojí zřejmě v červnu 2008.

Původně mělo k schengenskému prostoru přistoupit deset nových členských zemí EU a Švýcarsko za rok, Evropská komise však plánuje rozšíření Schengenu posunout. Důvodem jsou podle ní technické a legislativní problémy se spuštěním Schengenského informačního systému II, který bude nově obsahovat například i biometrická data, jako jsou digitální podobizny a otisky prstů. Některé nové členské země se však domnívají, že zpoždění má politické pozadí, protože staré země EU jednoduše nechtějí rozšiřovat systém na východ, uvádí IHT.

Polský premiér Jaroslaw Kaczyński agentuře PAP řekl, že za zpoždění jsou zodpovědné unijní struktury. Podle něj však nejde o nevědu, ale pouze o technické problémy.

Prezidenti České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska, tedy států takzvané visegrádské čtyřky (V4), se v polovině září při setkání v Lánech shodli, že na vstup do Schengenu jsou jejich státy připraveny už příští rok a případný odklad ohodnotili jako diskriminaci nováčků pětadvacítky.

Schengenská dohoda o volném pohybu osob umožňuje zjednodušení mezistátního pohybu občanů, zvýšení jejich mobility, usnadnění vzájemné obchodní výměny mezi členskými státy a zrušení kontrol na vnitřních hranicích a jejich přesunutí na hranice vnější.

30.10. Prezident republiky přijal generálního tajemníka NATO

Prezident republiky Václav Klaus na Pražském hradě přijal generálního tajemníka NATO Jaapa de Hoop Scheffera, který je v České republice na pracovní návštěvě. Prezident republiky s generálním tajemníkem NATO hovořil o přípravě nadcházejícího summitu Severoatlantické aliance v Rize v listopadu 2006, zejména o problematice Afghánistánu, západního Balkánu a o rozšiřování Aliance.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

6.10. Předseda Senátu Přemysl Sobotka jednal s předsedou Národní rady SR Pavolem Paškou

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka se na pracovním jednání sešel s předsedou Národní rady Slovenské republiky Pavolem Paškou. Těžištěm jednání byla otázka rozšíření tzv. schengenského prostoru. „Domluvili jsme se, že se sejde visegrádská čtyřka na úrovni šéfů komor parlamentů, je to v souladu s mým jednáním s polskou delegací na Asociaci evropských Senátů,“ uvedl předseda Senátu Přemysl Sobotka. „I Slováci vnímají odklady vytvoření vnějších hranic EU ze strany Bruselu za problém,“ dodal.

Český Senát dále potvrdil připravenost řešit podobné problémy i na úrovni jednotlivých výborů komor obou parlamentů. Slovenská delegace projevila rovněž zájem o zkušenosti činnosti Komise českého Senátu pro ústavu. „Nabídli jsme slovenským kolegům naše zkušenosti z desetileté práce této komise,“ řekl Přemysl Sobotka. Oba představitelé zároveň potvrdili nadstandardní a bezproblémové vztahy obou zemí.

23.10. Senátoři odjeli do Volgogradské oblasti

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka odcestoval na oficiální návštěvu Volgogradské oblasti. Senátní delegaci doprovázela skupina padesáti podnikatelů.

Přemysl Sobotka zahájil 24. října 2006 ekonomické fórum „Česká republika – Jižní federální okruh“. Cílem tohoto setkání politiků, ekonomů a také podnikatelů bylo navázat užší obchodní a podnikatelské vztahy mezi jižní částí Ruska a Českem.

Součástí volgogradského ekonomického fóra byla také bilaterální jednání předsedy Senátu s gubernátorem Volgogradské oblasti N.K. Maksjutou a zplnomocněným zástupcem prezidenta Ruské federace Jižního federálního okruhu D.N. Kozakem.

Senátní delegaci tvořili: Přemysl Sobotka, předseda Senátu PČR, sen. Ivo Bárek, místopředseda Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR a člen Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí, sen. Josef Vaculík, místopředseda Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu Parlamentu České republiky a místopředseda Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova, dále sen. Václava Domšová, členka Ústavně-právního Výboru Senátu PČR a předsedkyně Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova, sen. Jiří Nedoma, člen Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu Parlamentu České republiky a člen Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu, sen. Karel Schwarzenberg, člen Výboru pro záležitosti Evropské unie Senátu PČR.

V delegaci jsou dále představitelé Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a představitelé Komory pro hospodářské styky se SNS.

Delegace Senátu PČR strávila ve Volgogradské oblasti dva dny, poté odcestovala na návštěvu Gruzie.

27.10. Předseda Senátu Parlamentu ČR žádá mírové řešení gruzínsko – ruského sporu

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka na své oficiální návštěvě v Gruzii ujistil gruzínské představitele, že ČR je připravena podpořit přidružovací procesy Gruzie do euroatlantických struktur.

„Gruzie je země s ohromným potenciálem, je to země, která směřuje k euroatlantickým vazbám, a já to vidím tak, že je naší povinností ji na této cestě, byť dlouhé, podpořit,“ řekl předseda Senátu.

Návštěva Gruzie bezprostředně navázala na cestu do Volgogradu a Jižní federální oblasti Ruské federace. Zde šlo především o rozvíjení ekonomické spolupráce. Vedle senátorů tvořili delegaci předsedy Senátu i podnikatelé mající zájmy ve Volgogradské oblasti. Podnikatelé pokračovali i v návazné cestě do Gruzie, kde je zájem o možnou spolupráci v oblasti energetiky, rozvoje infrastruktury a také potravinářství.

Gruzínské představitele velmi intenzivně zajímal pohled předsedy Senátu Přemysla Sobotky na problém rusko-gruzínských vztahů. K tomu Přemysl Sobotka poznamenal: „Velice oceňuji pokrok, kterého dosáhla Gruzie na své cestě k euroatlantické integraci, a který našel své vyjádření v individuálním k přístupovém plánu přípravy na vstup do NATO. Česká republika je stejně jako celá EU znepokojena skutečností, že problémy, které začaly být uspokojivě řešeny diplomatickou cestou, se staly důvodem výrazného ochlazení vztahů mezi Gruzii a Ruskem. Jsem hluboce zneklidněn nárůstem protigruzínských nálad v Ruské federaci a mohu k tomu říci, že naše historické zkušenosti malého národa ve středu Evropy nás na jedné straně vedou k pochopení postojů Gruzie, na straně druhé nás však tytéž zkušenosti naučily posuzovat situaci střízlivě a s chladnou hlavou. Obětí eskalace napětí v podobných sporech se vždy stává ten slabší. Proto jsem se svými gruzínskými kolegy mluvil především o tom, že je nutné trpělivě vyjednávat a řešit problémy diplomatickou cestou.“

30.10. Předseda Senátu PČR jednal s generálním tajemníkem NATO

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka se setkal s generálním tajemníkem NATO Jaapem de Hoop Schefferem. Oba státníci hovořili především o sporu mezi Ruskem a Gruzii. Předseda Senátu se vrátil z týdenní cesty po Volgogradské oblasti a ze státní návštěvy Gruzie, Jaap de Hoop Scheffer jednal o gruzínsko-ruském problému v Moskvě.

„Shodli jsme se, že tato záležitost musí být řešena diplomatickou cestou, že není dobré, aby rusko-gruzínský spor eskaloval. NATO, stejně jako Evropská unie i Česká republika mají zájem na výhradně mírovém a vzájemném řešení sporu,“ řekl po jednání předseda Senátu Přemysl Sobotka.

Po bilaterálním jednání s předsedou Senátu přednesl generální tajemník NATO v Senátu přednášku na téma blížícího se zasedání NATO v Rize. Přednášky se zúčastnili členové vlády, senátoři, poslanci a představitelé zastupitelských misí v Praze.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

2.10. V Moskvě ocenili české policisty, kteří vyřešili vraždu dvou Rusů

Tři čeští policisté z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ) dostali v Moskvě ocenění ministra vnitra Ruské federace Rašida Nurgalijeva za úspěšné objasnění vraždy dvou ruských podnikatelů. Podle náměstka českého policejního prezidenta Oldřicha Martinů jde o vůbec první případ, kdy byla v zahraničí oceněna práce českých policistů v Česku. Kromě trojice specialistů z ÚOOZ byl oceněn i český styčný důstojník v Rusku a dva ruští vyšetřovatelé, kteří při případu pomáhali. Ocenění policisté dovedli do úspěšného konce vyšetřování vraždy dvou ruských podnikatelů z roku 2004. Muži měli v českých bankách milion dolarů (asi 22 milionů korun), které chtěli v Česku zhodnotit. Brzy ale beze stopy zmizeli, stejně jako peníze z jejich účtů. Policie našla jejich vrahy, napojené na takzvanou solncevskou mafii, která působila několik let i v ČR. Předloni v listopadu je zadrželi a obvinili z vraždy, neměli však jejich přiznání, ani těla obětí. Mrtvoly byly nakonec nalezeny. Jeden z vrahů dostal 23 a druhý 17 let vězení. Případ přivedl pracovníky ÚOOZ na rozsáhlou korupční kauzu známou jako "biolíh", v níž jde o možné propojení státní správy a organizovaného zločinu.

5.10. ČR má v EU výhrady k rušení veta v otázkách justice a vnitra

Česká republika má výhrady k tomu, aby Evropská unie rušila právo veta pro záležitosti vnitra a justice. Na úvod schůzky ministrů vnitra zemí EU v Lucemburku to řekl český ministr Ivan Langer.

Začátek jednání ministrů věnovali otázce efektivnějšího rozhodování o záležitostech justice a vnitra, u kterých je dosud třeba jednomyslného souhlasu, takže státy mají de facto právo veta. V poslední době ale pod vlivem hrozby terorismu a rostoucího ilegálního přistěhovalectví roste tlak na to, aby se o těchto věcech rozhodovalo kvalifikovanou většinou.

Evropská komise koncem června navrhla členským státům, aby se zřekly práva veta při schvalování evropské legislativy o policejní a soudní spolupráci při potírání terorismu a organizovaného zločinu. Můžeme o tom diskutovat, ale v této chvíli má Česká republika velké výhrady, prohlásil Langer, pro něhož je to první vystoupení v Radě EU sdružující představitelů členských zemí.

O této otázce jednali ministři vnitra i před dvěma týdny při neformálním setkání v Tampere, ale i přes naléhání Finska jako předsednické země EU nenašel návrh zatím potřebnou podporu. Proti je kromě ČR i řada dalších zemí, včetně Německa.

Nicméně se očekává především diskuse o rozšiřování schengenského prostoru rušícího vnitřní hranice EU. ČR a další nové členské státy protestují proti hrozícímu zpoždění a ministři budou jednat o možnosti, jak rozšířit nynější policejní databázi, aby mohla pojmout i nové členy a zpoždění se zmírnilo.

Dalším očekávaným bodem jednání je otázka vízové reciprocity. EK předloží ministrům zprávu, která konstatuje, že v jednání s USA nedošlo k pokroku a dává členským zemím ke zvážení zavedení víz pro americké diplomaty ve snaze přimět Washington, aby zrušil vízovou povinnost pro nové členské země unie.

5.10. Česko-německý fond budoucnosti podpoří více než sto projektů

Bezmála 12 milionů korun uvolní Česko-německý fond budoucnosti na podporu 103 partnerských projektů, z nichž většina je zaměřena na mládežnická setkání, vzdělávání a rozvoj kulturního života na přeshraniční úrovni. S výsledkem

dvoudenního zasedání správní rady fondu v bavorském Ambergu ČTK informovali zástupci této mezistátní instituce.

Mezi nejvýznamnější mládežnické projekty patří především roční výměnné pobyty žáků z obou zemí.

Česko-německý fond budoucnosti vznikl jako širší součást deklarace o usmíření v roce 1997 s působností na deset let. Z prostředků, které do něj vkládají obě strany, přičemž německá zřetelně více, jsou financovány projekty podporující vzájemné porozumění, včetně renovace a údržby konkrétních historických památek. Český ministr zahraničí Alexandr Vondra a jeho německý protějšek Frank-Walter Steinmeier se minulý měsíc v Berlíně shodli na tom, že fond by měl pokračovat ve své činnosti i po roce 2007.

5.10. O rozšíření Schengenu se rozhodne v prosinci; hrozba odkladu trvá

Evropská unie rozhodne v prosinci o časovém harmonogramu pro rozšíření schengenského prostoru pro volný pohyb osob, do něhož měly nové členské země vstoupit v říjnu 2007. Mezitím unie nechá vypracovat studii o návrhu na modernizaci nynější schengenské databáze, který by mohl předejít hrozícímu zdržení. Vyplynulo to z jednání ministrů vnitra EU v Lucemburku. Český ministr vnitra Ivan Langer zdržení ostře kritizoval a trval na dodržení původního termínu.

Ministři se shodli, že Schengenský informační systém druhé generace (SIS II), nezbytný pro rozšíření schengenského prostoru na nové členské země, bude připraven až v červnu 2008. Podle prohlášení komisaře pro justici a vnitra Franka Frattiniho by se tak nové země mohly připojit do konce roku 2008. Podle původního termínu však občané nových států měli cestovat po většině zemí unie bez překážek již za rok a zpoždění u nich vyvolává ostrou kritiku.

Portugalsko proto již před dvěma týdny navrhlo zmodernizovat dosud používaný Schengenský informační systém SIS I a rozšířit jej na nováčky do podzimu příštího roku. Souběžně by se připravoval SIS II. Ministři rozhodli o vypracování odborné studie, na jejímž základě členské země také v prosinci rozhodnou, zda tuto variantu přijmou.

Langer zdůraznil, že Praha trvá na dodržení slíbeného termínu, a ujistil, že na něj bude připravena. ČR podporuje portugalský návrh i přesto, že bude znamenat další náklady několika desítek milionů korun. Podle něj to však stojí za to, protože jde o poměrně malou částku v poměru k celkovým nákladům; zpoždění by přineslo i nepřímé další náklady. Například 600 pohraničních policistů, kteří by museli zůstat na hranicích namísto toho, aby byli přesunuti jinam.

Závěry přijaté na závěr schůzky nezmiňují konkrétní datum rozšíření Schengenu, ale Langer vyjádřil naději, že v prosinci se jen potvrdí možnost otevření vnitřních hranic už příští rok na podzim. Portugalští představitelé ho ujišťovali, že jejich projekt je dobře připraven.

Portugalský návrh je realizovatelný a ministerstvo se ihned začne připravovat na to, že by byl přijat, řekl Langer. Z jednání ale není jasné, zda bude dost politické vůle, aby byl přijat. Pro portugalskou variantu se vyslovily ČR, Slovinsko, Maďarsko a Slovensko, ale pochyby dalo například najevo Polsko a pobaltské země jsou spíše neutrální. Polský ministr vnitra Ludwik Dorn na tiskové konferenci řekl, že Polsko je ochotno se Schengenem počkat o rok déle.

Langer také odmítl námitky komise, že by ČR zaostávala v přípravách na Schengen. Podle něj jde o nepřesné informace staré půl roku. Stejně tak má prý připraveny k podpisu dohody na dodavatele technologie a systému v ČR. Uzavření smluv naopak

prý komplikuje neexistence přesného harmonogramu. Na české straně komplikace není, prohlásil.

Schengenskou smlouvu o volném pohybu osob podepsaly Francie, Německo a země Beneluxu v roce 1985 a platit začala o deset let později. Nyní je v systému 13 zemí původní "patnáctky" bez Británie a Irska. Naopak součástí Schengenu jsou i dva státy mimo unii - Norsko a Island.

6.10. ČR proti předávání odsouzených bez souhlasu cílového státu

Česká republika nesouhlasí s návrhem, aby bylo možné předávat odsouzené občany EU z jedné členské země do druhé bez jejich souhlasu a bez souhlasu cílového státu. ČTK to řekl náměstek ministra spravedlnosti Roman Polášek, který se spolu s ministrem Jiřím Pospíšilem zúčastnili ministerské schůzky EU v Lucemburku.

Návrh se týká především lidí odsouzených v jiné zemi, než ze které pocházejí, nebo kde žili - kupříkladu předání Čecha odsouzeného a vězněného v Británii k výkonu trestu do ČR. Důvodem společného návrhu Evropské komise a nynějšího finského předsednictví unie je umožnit lepší sociální rehabilitaci vězňů v zemi, k níž mají vztah. Podle nynější praxe musí s takovým předáním souhlasit odsouzený i země, kam má být předán. Stejně jako Polsku a Slovensku se nám nezdá vhodné nutit státy, aby vězně automaticky přijaly, řekl Polášek. Podle něj se bude o celém návrhu jednat znovu na dalším setkání ministrů spravedlnosti EU v prosinci.

Podle britského tisku usiluje o změnu zejména Británie, která má podporu Švédska, Francie, Španělska, Finska a Rakouska. Ke shodě se naopak blíží členské země, pokud jde o návrh na "zohlednění předchozích odsouzení". V podstatě jde o to, aby soudy braly v úvahu předcházející rozsudky vynesené v jiných zemích EU, tedy, aby považovaly souzeného za recidivistu, i když byl před tím odsouzen jen v jiném státě unie.

Domníváme se, že by se mělo jednat jen o soudy v trestních věcech, nikoli například o správní záležitosti, řekl Polášek. Podle něj se v tomto směru začínají pozice členských zemí sblížovat.

Pospíšil se v Lucemburku na okraj schůzky sešel i s německou ministryní spravedlnosti Brigitte Zypriesovou a jednal s ní o tom, jak jsou v Německu právně upraveny policejní odposlechy.

6.10. Výměna českých vojáků v misi ISAF v Afghánistánu

Velitel 4. kontingentu Armády České republiky v misi ISAF – PRT ve Fajzábádu podplukovník Peter Salák převzal operační úkol. Slavnostní převzetí se uskutečnilo za účasti velitele Provinčního rekonstrukčního týmu a všech příslušníků zúčastněných kontingentů na základně ve Fajzábádu v provincii Badachšán. Velitel 3. kontingentu podplukovník Tibor Budík na závěr své činnosti v Afghánistánu předal pamětní medaile AČR vybraným příslušníkům zahraničních armád.

Český kontingent tvoří převážně příslušníci 102. prostějovského průzkumného praporu a 311. praporu radiační, chemické a biologické ochrany z Liberce, kteří jsou doplněni specialisty z dalších útvarů a zařízení Armády České republiky.

Jejich hlavním úkolem je zajištění bezpečnosti oblasti, ochrana mezinárodních jednotek a spolupráce s místními obyvateli. Češi jsou začleněni v týmu přibližně 400 vojáků spolu s Dány a vojáky německého Bundeswehru. Provinční rekonstrukční týmy (PRT) NATO rozšiřují v rámci svého působení v misi ISAF svou působnost mimo afghánské hlavní město Kábul a jeho bezprostřední okolí. Cestu k tomuto rozšíření otevřela rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1510/2003 ze dne 13. října 2003.

6.10. Mise v Iráku bude pokračovat

Náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Pavel Štefka navštívil 12. kontingent Vojenské policie působící v operaci MNF(I) na základně Šaíba v Iráku. Na pracovní návštěvě ho doprovázeli zástupce NGŠ – ředitel Společného operačního centra MO generálmajor Emil Pupiš, náčelník Vojenské policie brigádní generál Oldřich Kubát a velitel Společných sil generálmajor Josef Sedlák.

Na letišti v Basře je přivítali velitel kontingentu podplukovník Ladislav Tvrďý a velvyslanec České republiky v Iráku generálmajor v záloze Petr Voznica. Během plánované návštěvy společně projednali aktuální bezpečnostní situaci v Iráku, předání Basrah Training College (BTC) do rukou Iráčanů a postupné opuštění základny Šaíba a následné vybudování nové základny českých vojáků na vojenském letišti v Basře.

Petr Voznica v souvislosti s politickou situací v Iráku vysvětlil, že dnešní Irák je země, která se velmi rychle politicky rozvíjí. Má za sebou úspěšné trojí všelidové hlasování. Na druhou stranu je velmi složitá situace v oblasti bezpečnosti, která se v jednotlivých provinciích liší. Irák si postupně přebírá jednotlivé oblasti do své plné kontroly. Již převzal dvě provincie, následně by jeho bezpečnostní složky měly do poloviny roku 2007 převzít zodpovědnost za celé území Iráku.

Vzhledem ke stabilizaci situace v Iráku dochází také k předání Basrah Training College (BTC), jejíž součástí je i Policejní akademie, na níž vyučovali v posledních třech letech příslušníci dvanácti kontingentů Vojenské policie, kteří vycvičili téměř dvanáct tisíc iráckých policistů. Generál Štefka si během návštěvy prohlédl areál této akademie. „Čeští vojáci v posledních letech velmi pomohli pozvednout úroveň irácké policie. Mají v naší zemi vysoký morální i profesionální kredit,“ řekl plukovník Abdulbaki, irácký velitel akademie. Činnost českých instruktorů BTC bude ukončena v prosinci letošního roku.

V souvislosti s předáním BTC a základny Šaíba do rukou Iráčanů, leží před příslušníky kontingentu v nejbližších třech měsících úkol - přesunout do konce letošního roku stávající základnu do prostoru letiště nedaleko Basry. „Od počátku roku 2007 bude kontingent českých vojáků působit v oblasti Basry ve zhruba stejných počtech, tedy kolem sta osob, ale bude mít zcela odlišný úkol,“ prohlásil náčelník Generálního štábu AČR.

9.10. Předseda vlády Topolánek přijal vůdce běloruské opozice Milinkeviče

Premiér Mirek Topolánek posnídal s opozičním kandidátem na funkci prezidenta Aljaksandrem Milinkevičem. Oba politici spolu probírali způsoby, jakými by Česká republika, popřípadě Evropská unie mohly přispět k nastolení demokracie v Bělorusku. Mirek Topolánek tak pokračuje ve svých aktivitách setkávání a podpory běloruské opozici, v poslední době například s Vincukem Vjačorkem, šéfem Národní lidové fronty a blízkým spolupracovníkem Aljaksandra Milinkeviče.

10.10. V Maďarsku se sešli premiéři V4, hostitele vítali demonstranti

V maďarském Visegrádu začal summit premiérů České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska. Mirek Topolánek, Ferenc Gyurcsány, Jaroslaw Kaczyński a Robert Fico si připomenou 15 let existence takzvané visegrádské čtyřky symbolicky ve městě, kde toto regionální uskupení původně tří středoevropských zemí vzniklo.

Napjatá vnitropolitická situace v Maďarsku se dotkla i dnešního setkání premiérů. Hostitele vítali před visegrádkým hradem demonstranti. Skupina asi dvaceti lidí s maďarskými vlajkami skandovala hesla požadující odchod Gyurcsánye z čela vlády.

Premiéři mají například rozhodnout o navýšení Visegrádského fondu na pět milionů eur (téměř 150 milionů korun) od příštího roku, představí také nové webové stránky V4 a publikaci mapující patnáctiletou činnost skupiny. V programu je i oficiální předání předsednictví z maďarských do slovenských rukou. Dá se očekávat, že vládní delegace budou jednat také o aktuálních problémech, jako je hrozba odkladu přijetí nových členských zemí EU do schengenského prostoru bez hraničních kontrol, přechod na euro nebo společný zájem středoevropských zemí na zrušení víz při cestách do Spojených států.

Původním cílem visegrádské trojky, jež se po rozpadu Československa rozrostla na čtyřku, bylo vymanit se z postsovětského vlivu a začlenit se do Evropské unie a NATO. To se podařilo, nyní země spojují hlavně společné zájmy v EU - byť ne vždycky se daří postupovat jednotně.

10.10. Podle ministrů v roce 2009 vznikne česko-slovenská battlegroup pro EU
Ministři obrany Česka a Slovenska Jiří Šedivý a František Kašický potvrdili, že v roce 2009 by měla vzniknout česko-slovenská jednotka pro síly rychlé reakce Evropské unie. Po jednání v Bratislavě rovněž uvedli, že v říjnu či listopadu by mohla být podepsána dohoda o rozdělení archivů bývalé československé vojenské kontrarozvědky. Kašický upřesnil, že jednotka by měla mít přibližně 1500 vojáků, z toho 294 Slováků. Na vytvoření 13 bojových uskupení (battlegroup), která budou postupně rotovat v pohotovosti pro případné nasazení do operací, se členské země EU dohodly v roce 2004. Vojáci by měli být schopni do deseti dnů od rozhodnutí zasáhnout v krizové oblasti.

Šedivý navštívil Slovensko po ohlášené demisi vlády Mirka Topolánka, která nezískala důvěru sněmovny. Věří však, že ani politická krize v Česku neohrozí záměr podepsat ještě letos dohodu o rozdělení archivů někdejší československé vojenské kontrarozvědky. O záznamy bývalé kontrarozvědky má zájem slovenský Ústav paměti národa.

10.10. Podle premiérů V4 odklad Schengenu ohrozí důvěryhodnost EU

Pokud občané nových členských států Evropské unie nebudou moci volně cestovat po ostatních zemích pětadvacítky od podzimu příštího roku, ohrozí to důvěryhodnost evropských institucí. Ve společném komuniké to uvedli premiéři České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska, kteří se sešli v maďarském Visegrádu.

I když si všichni premiéři pochvalovali, jak spolupráce visegrádské čtyřky funguje, přímo na tiskové konferenci se pustili do ostrého sporu Robert Fico a Ferenc Gyurcsány. Slovensko-maďarská roztržka pak do značné míry zastínila i oficiální závěry schůzky.

Brusel vysvětluje případný odklad rozšíření takzvaného schengenského prostoru, kde lze volně cestovat bez kontrol na vnitřních hranicích, technickými problémy s počítačovou databází.

"Je to otázka psychologická, je to otázka politická, protože technické otázky se vyřeší vždycky, když je politická vůle," řekl na tiskové konferenci český premiér Mirek Topolánek. "Všechny státy jsou rovnoprávné, nesmí existovat rozdíl mezi starými a novými. Máme stejná práva a povinnosti - a my si své povinnosti plníme," uvedl Fico. "Oddalování procesu bude mít vliv na důvěryhodnost evropských institucí," prohlásil.

Všichni ministerští předsedové nezastírali, že jejich státy zažívají politickou nestabilitu. Gyurcsány si stejně jako Topolánek myslí, že důvodem je ztráta iluzí ve společnosti a poznání, že cesta k demokratické společnosti a prosperitě nebude tak snadná a rychlá, jak se původně zdálo.

Premiéři států V4 si přejí užší spolupráci s Beneluxem a jsou připraveni k dialogu i s dalšími státy středoevropského regionu. Předsednictví visegrádské skupiny Maďaři předali Slovákům. Fico řekl, že Bratislava za priority považuje společné formulování názorů na zahraniční politiku či lepší prezentaci uskupení jako efektivní a smysluplné organizace.

Topolánek řekl, že V4 funguje bez ohledu na to, kdo je v té které zemi právě u moci. "Priority jsou respektovány všemi vládami. To bylo pro mě celkem příjemné zjištění," řekl. Soudí, že z navýšeného rozpočtu Visegrádského fondu je třeba podporovat i demokratizační procesy na Ukrajině či v Bělorusku.

"Za 15 let jsme se přesvědčili o tom, že toto regionální uskupení nám dodává síly," dodal polský premiér Jaroslaw Kaczyński.

Český premiér Mirek Topolánek také získal od svých kolegů podporu pro kandidaturu Prahy jako sídla úřadu spravujícího evropský navigační systém Galileo. Do závěrečné deklarace V4 se dostal i závazek společně v rámci EU prosazovat zmírnění poplatků za vydání víz pro občany Běloruska. Češi i další státy tím chtějí podpořit oponenty běloruského prezidenta Alexandra Lukašenka.

Trvá i společný tlak visegrádské čtyřky na Spojené státy, aby zrušily víza pro občany těchto středoevropských zemí. Slovenský premiér Robert Fico dokonce řekl, že pokud se nerovnoprávná situace nezmění, přijde doba, kdy bude nutné uvažovat o zavedení víz pro Američany.

12.10. EK žene Itálii před soud kvůli reklamě na tabák, ČR dostala varování

Evropská komise pohnala Itálii před Evropský soudní dvůr za to, že se jako členská země EU neřídí ustanovením o zákazu reklamy na tabákové výrobky. Poslední varování pak dostaly tři země, mezi nimi i Česká republika. Dalšími "hříšníky" jsou Španělsko a Maďarsko, informovala agentura Reuters. Podle ředitelky České koalice proti tabáku Kateřiny Langrové ČR proti vyspělým zemím v kontrole tabáku pokulhává, a zadělává si tak na mezinárodní ostudu.

První pokárání za neuplatňování evropské směrnice o zákazu tabákové reklamy dostala ČR letos v dubnu. Pokud po nynějším varování komisi nezdůvodní, proč se společnými pokyny neřídí, může se ocitnout před Evropským soudním dvorem a mohla by jí případně hrozit i pokuta. ČR, Španělsko a Maďarsko nyní mají dva měsíce na to, aby problémy napravily.

Komise si již v červnu kvůli tabákové reklamě stěžovala soudu na Německo. V červenci pak Itálii zaslala seznam námitek a žádala od ní vysvětlení, proč svou legislativu nevedla do souladu s unijními pravidly. Vzhledem k tomu, že se odpovědi nedočkala, rozhodla se Itálii zažalovat.

V ČR je reklama na tabákové výrobky v televizi, kině, rozhlase, tisku či na billboardech zakázána. Smí být ale v místech prodeje. "Je to nešťastná formulace. Například v supermarketu je místo prodeje u pokladny, kde visí velká reklama, viditelná z celé prodejny," uvedla Langrová.

Za největší problém ale odborníci označují to, že ČR neratifikovala mezinárodní Rámcovou úmluvu o kontrole tabáku. K tomuto dokumentu se přitom připojila mezi prvními státy v roce 2003. Úmluvu dosud ratifikovalo na 140 zemí. Český parlament byl proti.

20.10. Ukončení cvičení STRONG CAMPAIGNER 2006

Skončilo taktické cvičení 4. brigádního úkolového uskupení Strong Campaigner 2006, které se uskutečnilo ve vojenských újezdech Hradiště u Karlových Varů a Boletice u Českého Krumlova.

Cvičení se zúčastnilo 4.500 vojáků a více než tisíc kusů vojenské techniky. Jeho tématem byla operace k vynucení míru. Vyvrcholením cvičení se dne 19. října 2006 stala operace směřovaná k likvidaci teroristické výcvikové základny a návštěva úřadujícího předsedy vlády Mirka Topolánka, ministra obrany Jiřího Šedivého, předsedy Vojenského výboru NATO kanadského generála Raymonda Henaulta, náčelníka Generálního štábu Armády České republiky armádního generála Pavla Štefky a dalších hostů.

"Úkoly cvičení Strong Campaigner 2006 byly splněny bez vážnějších problémů," zhodnotil cvičení generál Pavel Štefka a předal veliteli 4. brigádního úkolového uskupení plukovníku generálního štábu Aleši Opatovi certifikát, že součástí 4. brigádního úkolového uskupení splnily stanovené normy vyplývající z požadovaných operačních schopností a stvrdil připravenost k plnění úkolů.

22.10. Výběr místa pro protiraketovou základnu USA má být ukončen v zimě, v ČR je tato záležitost stále kontroverzním tématem

Výběr nejvhodnějšího místa pro americkou protiraketovou základnu ve střední Evropě hodlá protiraketová agentura USA (MDA) dokončit "během zimy", řekl českým a polským novinářům ve Washingtonu zástupce ředitele MDA, brigádní generál Marvin McNamara. Zároveň potvrdil, že Pentagon zvažuje pouze lokality v České republice a Polsku.

Předcházející informace hovořily o tom, že rozhodnutí by mělo padnout letos na podzim. Český ministr zahraničí Alexandr Vondra už začátkem října s odvoláním na americké partnery uvedl, že vyjádření nelze očekávat před koncem roku.

"Dokončujeme zpracovávání geologických poznatků, zvažujeme hlediska technická, operační i politická," řekl novinářům McNamara. Termín, dokdy má ve Spojených státech padnout definitivní rozhodnutí, zatím podle něho stanoven nebyl.

Zvažovaná protiraketová základna se v České republice i v Polsku stala kontroverzním politickým tématem. Její umístění ve střední Evropě nedávno ostře odmítlo Rusko, které tento záměr označilo za prvek destabilizace a za snahu o změnu strategické rovnováhy.

Dosavadní plány Pentagonu předpokládají, že pokud USA získají souhlas hostitelské země, začne se s přípravnými pracemi ve vybrané lokalitě příští rok. Stavba by se měla rozjet v roce 2008 a plně funkční by základna měla být v roce 2011. Pokud USA souhlas vybraných zemí nezískají, budou zvažovat jinou variantu, konstatoval generál. McNamara zdůraznil, že základna má mít výhradně obranný charakter. Jako součást amerického protiraketového deštníku má před případným útokem zejména z Blízkého východu chránit nejen USA, ale i Evropu. Jejím posláním je zaměřit a zneškodnit nepřátelské rakety na jejich letové dráze. Střely směřující do blízkovýchodního regionu, například do Izraele, jsou "mimo dosah základny", řekl.

MDA vybírá lokalitu v České republice a Polsku především z technických důvodů, protože je to podle generála v rámci evropského kontinentu nejvhodnější místo. Vyhovující je také infrastruktura vybraných zemí. Umístění základny například v Británii by pokrylo podstatně menší část Evropy, uvedl.

Na protiraketové základně ve střední Evropě by mělo být rozmístěno deset střel, které nenesou žádné výbušniny. Nepřátelské rakety ničí nárazem, nikoli explozí. Jediný výbušný materiál je palivo nutné k pohonu, řekl.

Radarová část, která může být umístěna mimo protiraketovou základnu, bude složena ze dvou radarů, z toho jednoho mimořádně výkonného, který rozezná "baseballový míček na vzdálenost z Washingtonu do San Franciska", uvedl.

Obsluhu protiraketové základny by mělo tvořit 200 až 400 vojáků, techniků a civilních pracovníků. V případě radarové jednotky jde zhruba o polovinu tohoto počtu. Kdyby byly obě části umístěné na jednom místě, tvořila by obsluha dohromady kolem 350 lidí. Generál uvedl, že se v jisté míře počítá i se zaměstnáváním místních občanů. Obavy, že by se základna mohla stát terčem teroristických útoků, odmítl, protože jde podle něho o obranné zařízení.

23.10. Ministři obrany se dovolávali pokroku v bezpečnostní politice EU

Pokroku v budování evropské obranné politiky se v Berlíně na mezinárodní bezpečnostní konferenci dovolávali představitelé evropských zemí. Poukazovali zároveň na to, že nejde o to oslabit nebo nahradit Severoatlantickou aliancí.

Český ministr obrany Jiří Šedivý na fóru vyjádřil názor, že v mnoha evropských zemích chybí vůle k těsnější spolupráci mezi evropskými a severoatlantickými strukturami. Za nedostatečnou kooperaci jsou podle něj odpovědné členské státy a nikoli aparáty NATO a Evropské unie.

Za předpoklad účinné evropské obranné politiky označil předseda zahraničního výboru Evropského parlamentu Elmar Brok evropskou ústavu s jasnými pravidly obranné a zahraniční politiky.

Pátá bezpečnostní konference v Berlíně se před listopadovým summitem aliance v Rize věnuje tomu, jak lze propojit bezpečnostní politiku EU a NATO.

"Skutečnost, že EU převzala v roce 2004 zajištění bezpečnosti v Bosně a Hercegovině, je úspěch," řekl předseda konference Karl von Wogau. Pod evropským velením tam je kolem 6000 vojáků. Bosenský ministr obrany Nikola Radovanović to označil za důležitý krok k přijatelnosti Evropské unie v oblasti. Také pro Jiřího Šedivého je bosenský výsadek příkladem složité akce, která vyžaduje kooperaci v rámci zahraniční a vojenské politiky.

23.10. Setkání premiéra Topolánka s americkým velvyslancem

Předseda vlády České republiky Mirek Topolánek se setkal s novým velvyslancem Spojených států amerických v ČR Richardem W. Graberem. Šlo o první oficiální setkání českého premiéra s novým americkým velvyslancem. Rozhovor se dotkl několika témat, mj. vízové asymetrie a dalšího postupu při jejím odstraňování. Americká strana vyjádřila podporu českým aktivitám na poli rozvojové pomoci a ochrany lidských práv. Česká strana podpořila USA v boji proti terorismu.

24.10. ČR se soudí proti zneužívání názvu státu na německých doménách

Česká republika se v minulých měsících pustila v Německu do soudních sporů, které mají zamezit v internetových doménách zneužívání názvu státu v němčině. Velvyslanectví ČR v Berlíně, které bylo zajištěním tohoto úkolu pověřeno, informovalo, že zemský soud v německé metropoli mezitím vydal ve prospěch ČR první předběžné rozhodnutí. Je to první verdikt v sérii pěti kauz, které Česko v Německu prostřednictvím jedné advokátní kanceláře zahájilo. Berlínský soud tak zapověděl majiteli užívání internetových domén s označením tschechische-republik.at, tschechische-republik.ch a tschechische-republik.com. Jinak majiteli hrozí pokuta až 250.000 eur nebo trest vězení do šesti měsíců. Rozsudek ještě není pravomocný.

Soud svůj verdikt mimo jiné odůvodnil tím, že odpůrci nepřísluší právo na toto jméno. Jako právnická osoba má jméno Göbel Werbung GmbH a tím má jednoznačně jiné jméno než navrhovatel (ČR). Skutečnost, že odpůrce je oprávněn užívat jména

navrhovatele, není v tomto případě prokázána. Česká republika vystupuje na celém světě ojediněle, ať již pod svým českým oficiálním názvem či v německy mluvící oblasti pod německým překladem svého oficiálního státního názvu. Podle informací českého velvyslanectví majitel mimo jiné nabízel prodej domén a podnikal s nimi reklamu ve svém systému hotelových rezervací.

24.10. Horní Rakousy se obávají údajně nedbalého provozu Temelína

Rakouská spolková země Horní Rakousy se obává pasivního přístupu společnosti ČEZ a českého Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB) k problémům v aktivní zóně reaktoru jaderné elektrárny Temelín. ČTK to řekl hornorakouský pověřenec pro otázky jaderných zařízení Radko Pavlovec.

Pavlovec řekl, že trvá problém s nedosedavostí regulačních tyčí (klastrů), kterou způsobuje deformace palivových článků. "Jde o poměrně nový problém, který vyšel najevo 2. června při výpadku regulačního čerpadla," vysvětlil Pavlovec s odkazem na poruchu, která si v červnu vyžádala předčasné odstavení prvního bloku jaderné elektrárny.

Pavlovec dále dodal, že český úřad pro jadernou bezpečnost se až dosud choval "absolutně pasivně".

Podle něj jestliže ještě v říjnu 2005 správně nefungovaly dvě z 61 regulačních tyčí, letos v létě už to bylo 51 tyčí.

Už v létě ale SÚJB toto tvrzení hornorakouského zmocněnce a protitemelínských aktivistů odmítl, některé jejich názory označil navíc za technicky nesmyslné. "Každé palivo se během provozu postupně deformuje, fyzikální pravidla nelze porazit. Podle názoru pana Pavlovce, že temelínská elektrárna nesmí být provozována s deformujícím se palivem, by tak musely být odstaveny všechny jaderné reaktory na světě," uvedla letos v srpnu předsedkyně SÚJB Dana Drábová. Palivo se podle ní deformuje vždy, proto se navrhuje při výrobě tak, aby se zdeformovalo během pobytu v činné zóně pouze pod stanovenou mez.

27.10. V Drážďanech začaly osmé dny české a německé kultury

Již osmý ročník dnů české a německé kultury začal v saské zemské metropoli Drážďanech. Český ministr pro místní rozvoj Petr Gandalovič, který přijel přehlídku zahájit, vyzdvihl její středoevropský rozměr. Letos poprvé se kulturní akce konají také na druhé straně hranic - v Ústí nad Labem.

"Více než sto akcí potvrzuje zvláštní dimenzi a také intenzitu vztahů mezi Českou republikou a Saskem," řekl Gandalovič před úvodním koncertem v drážďanském Tříkrálovém kostele. Připomněl, že už jako bývalý ústecký primátor spatřoval velkou šanci ve srůstání sousedících regionů.

Během dvoutýdenní přehlídky se německým divákům mimo jiné představí Janáčkova filharmonie Ostrava, soubor Musica Bohemica, jazz zahrají Karel Růžička a Laco Deczi, připraveno je i autorské čtení Petera Demetze. Předčítat se bude i z děl německy píšící spisovatelky Lenky Reinerové, která žije v Praze a bývá označována jako poslední z českých německy píšících autorů.

Program doplňuje výstava Hotel Chalupecký, na které se poprvé v zahraničí představí nositelé Cen Jindřicha Chalupeckého.

Náměstek drážďanského primátora Lutz Vogel je přesvědčen, že letošní kulturní dny nejsou poslední.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

2.10. Velvyslanec v Gruzii nedoporučuje Čechům cesty do částí Gruzie

Čeští občané by neměli v blízkých dnech jezdit do některých oblastí Gruzie, zvláště do mezinárodně neuznaných republik Abcházie a Jižní Osetie podporovaných Ruskou federací. ČTK to řekl český velvyslanec v Gruzii Jozef Vrabc. Rusko-gruzínské vztahy narušilo nedávné zatčení skupiny důstojníků ruské vojenské rozvědky (GRU) v Gruzii kvůli špionáži. Podle velvyslance ale nehrozí českým občanům v jihokavkazské republice přímé nebezpečí.

"Zvláště v Abcházii a Jižní Osetii jsou naše možnosti pomoci velmi omezené. Proto ministerstvo zahraničních věcí nedoporučuje cesty do těchto oblastí," uvedl velvyslanec. Oficiální prohlášení ale české ministerstvo zahraničí zatím nevydalo. "Bezpečnostní opatření jsou standardní, situace v Tbilisi se nijak nezměnila," doplnil Vrabc. Podle ruských agentur přerušilo Rusko dopravní a poštovní spojení s Gruzii. "Silniční spojení je přerušeno už několik měsíců, protože ruská strana uzavřela jediný legální hraniční přechod," uvedl Vrabc. O přerušení poštovního spojení zatím velvyslanec neví, šlo by podle něj o ojedinělý případ v mezinárodní diplomatické praxi. Se spekulacemi některých ruských expertů, že Rusko a Gruzie stojí před válečnou hrozbou, Vrabc nesouhlasí. "Předpokládám, že obě strany mají zájem situaci vyřešit," řekl ČTK.

3.10. České filmy 60. let se představují hongkongskému publiku

Dvanáct českých filmů z 60. let, z nichž řada v minulosti získala významná mezinárodní ocenění, bude představeno na filmovém festivalu nazvaném Česká nová vlna, který začíná v Hongkongu. ČTK o tom informoval generální konzulát České republiky v Hongkongu.

Obyvatelům bývalé britské kolonie se tak vůbec poprvé v historii nabízí možnost zhlédnout až do 22. října ucelený blok filmů, který nejen přiblíží realitu tehdejší doby u nás, ale také ukáže inovační uměleckou tvorbu mladých českých režisérů.

Na programu jsou například Lásky jedné plavovlásky, Černý Petr, Sedmikrásky, Ostře sledované vlaky, Rozmarné léto, Obchod na korze, Smrt si říká Engelchen, Noc nevěsty, Intimní osvětlení a další snímky režisérů Miloše Formana, Věry Chytilové, Jiřího Menzela, Jána Kádara, Elmara Klose, Jana Němce, Ivana Passera, Evalda Schorma a Karla Kachyni.

Festival začíná slavnostní recepcí, po níž bude promítnut Formanův film Hoří, má panenko. Podle generálního konzula Rudolfa Hykla má zdejší kinematografie dlouhodobou tradici a řadu kvalifikovaných znalců a obdivovatelů.

Prezentace filmů z období "České nové vlny" v takto rozsáhlé podobě a s pozorností, která je festivalu v této zvláštní administrativní oblasti věnována, má obrovský dopad na vnímání České republiky v Hongkongu, uvedl Hykl. Jedná se prý o jeden z největších projektů, které český Generální konzulát realizuje na propagaci ČR v Hongkongu od svého vzniku ve druhé polovině 90. let.

Wilfred Wong, předseda Společnosti Hongkongského mezinárodního filmového festivalu, jež na organizaci s konzulátem spolupracuje, je přesvědčen, že česká kinematografie zaujímá zvláštní postavení v historii filmů, a to díky bohatým a různorodým tradicím. Upozornil, že čeští režiséři jako Miloš Forman a Jiří Menzel uchvátili publikum svým unikátním vhladem a kreativitou, které inspirovaly další tvůrce filmů na celém světě. Prezentace podle něj může podnítit větší kulturní výměnu mezi Hongkongem a Českou republikou.

4.10. EK nenavrhlá odvetná opatření vůči USA kvůli vízům, ČR se zlobí

Evropská komise (EK) nenavrhlá odvetná opatření vůči Spojeným státům za to, že požadují víza od většiny nových členských zemí Evropské unie, včetně Česka. Ve zprávě, která byla zveřejněna, však konstatuje, že v jednání s Washingtonem nedošlo k žádnému pokroku, a dává ke zvážení přechodné zavedení víz pro americké diplomaty. "Je to alibismus," okomentoval český ministr zahraničí Alexandr Vondra postoj komise. Podle něj rozhodla v rozporu se svými předchozími sliby.

Prosazování solidarity v EU by mělo být férové, míní. "Bude-li EK uplatňovat doložku solidarity, tak by ji měla uplatňovat vůči všem shodně. A nikoli postupovat metodou určitého politikaření," řekl ministr. Podle něj musí nové členské státy EU, jejichž občané potřebují pro cesty do USA, Kanady či Austrálie vízum, postupovat a usilovat o změnu společně. Na český popud vznikla nedávno v New Yorku Koalice pro vízovou rovnoprávnost.

Vondra připomněl, že vstřícněji se snaží postupovat vůči Čechům Austrálie. Stále sice uplatňuje víza, ale od září ho mohou čeští zájemci získat po internetu ve značně zjednodušeném režimu.

O zprávě EK a tedy i o jejím doporučení budou 5. října jednat v Lucemburku ministři vnitra EU. O vízech pro nové země hovořil 3. října evropský komisař pro spravedlnost, vnitra a bezpečnost Franco Frattini s americkým ministrem pro vnitřní bezpečnost Michaelem Chertoffem a poslal mu dopis, v němž označil situaci za "nepochopitelnou a nepřijatelnou".

5.10. ČR otevřela další honorární konzulát v britském Cardiffu

Česká republika otevřela svůj honorární konzulát ve velšském hlavním městě Cardiffu s působností pro Wales. Po několik let fungujícím honorárním konzulátu ve skotském Edinburghu tak ČR rozšiřuje zastoupení v další z korunních zemí Spojeného království. Do funkce honorárního konzula byl ministrem zahraničí jmenován pan Peter Ferda. Honorární konzulát v Cardiffu bude přínosem zejména pro rozvoj ekonomické a kulturní spolupráce a také české občany, kteří ve Walesu hledají pracovní příležitosti.

Jediný plnohodnotný konzulát v Británii, který poskytuje veškeré konzulární služby, má Česká republika v Londýně v budově velvyslanectví. Kromě toho se nyní mění honorární konzul v Manchesteru a do konce roku by měl být nový honorární konzul i v Belfastu v Severním Irsku.

Počet českých občanů nebo Britů českého původu se obtížně odhaduje, ale po vstupu do unie se zde registrovalo k práci kolem 22.500 lidí. Další jsou zde na studiích nebo vykonávají činnosti, pro které není registrace nutná (au pairs či samostatní podnikatelé). Na druhé straně není vyloučeno, že mnozí z těch, kteří se registrovali k práci, se už vrátili. Mluvčí velvyslanectví používá příměr, že v Británii žije zhruba jedno české okresní město.

Honorární konzulové, kteří za svou práci nejsou placeni, poskytují jen omezené služby pro české občany a jsou pro ně hlavně prvním bodem kontaktu. Jejich hlavní role je v tom, že reprezentují ČR v daném teritoriu. Ve Walesu, který má v rámci Británie značnou míru autonomie, vlastní vládu a parlament, má nyní konzuláty kolem 20 zemí.

5.10. Česko-německý fond budoucnosti podpoří více než sto projektů

Bezmála 12 milionů korun uvolní Česko-německý fond budoucnosti na podporu 103 partnerských projektů, z nichž většina je zaměřena na mládežnická setkání, vzdělávání a rozvoj kulturního života na přeshraniční úrovni. O výsledku

dvoudenního zasedání správní rady fondu v bavorském Ambergu ČTK informovali zástupci této mezistátní instituce.

Mezi nejvýznamnější mládežnické projekty patří především roční výměnné pobyty žáků z obou zemí. Účast mladých na společenském dění pomocí moderních informačních technologií podporují semináře Demokracie a média. Součástí česko-německých partnerství zůstávají rovněž historická témata. V rámci projektu s názvem Hledání stop a rozhovory, který organizuje nadace Brücke/Most se svazy obětí nacismu, se budou setkávat pamětníci nacistického režimu s žáky německých škol a zároveň má vzniknout videodokumentace, která bude základem další vzdělávací práce v této oblasti.

K oslavám 70. narozenin Václava Havla se Fond budoucnosti připojil formou finanční podpory berlínského sympozia, které klade důraz zejména na společenský vliv dramatických děl bývalého českého prezidenta. Fond budoucnosti podporuje vedle Českých kulturních dnů v Drážďanech rovněž filmový festival Der Film, který se tento týden koná v Praze a představí nejen hrané, ale i dokumentární a experimentální filmy. Fond budoucnosti se zaměřuje také na projekty v dalších oblastech, k nimž patří především ekologie, publikační činnost, menšiny, renovace staveb a sociální oblast.

Česko-německý fond budoucnosti vznikl jako širší součást deklarace o usmíření v roce 1997 s působností na deset let. Z prostředků, které do něj vkládají obě strany, přičemž německá zřetelně více, jsou financovány projekty podporující vzájemné porozumění, včetně renovace a údržby konkrétních historických památek. Český ministr zahraničí Alexandr Vondra a jeho německý protějšek Frank-Walter Steinmeier se minulý měsíc v Berlíně shodli na tom, že fond by měl pokračovat ve své činnosti i po roce 2007.

5.10. EU zatím nezvažuje odvetné zavedení víz pro americké diplomaty

Evropská unie zatím neuvažuje o zavedení víz pro americké diplomaty ve snaze dosáhnout zrušení americké vízové povinnosti pro některé její členy, včetně ČR. V tuto chvíli to totiž považuje za kontraproduktivní. Velké státy EU ale podpořily úsilí nových členských států unie v tomto směru. Vyplývalo to ze schůzky ministrů vnitra unie.

Ministři jednali o zprávě Evropské komise z 4. října 2006, která konstatuje, že v jednání s Washingtonem nenastal žádný pokrok, a dává ke zvážení přechodné zavedení víz pro americké diplomaty.

Český velvyslanec při EU Jan Kohout řekl, že takový odvetný krok ale není na pořadu dne. Připomněl, že mezi EU a Washingtonem vrcholí citlivá jednání o ochraně údajů o cestujících do USA. Byla shoda v tom, že v tuto chvíli by tato opatření byla kontraproduktivní, řekl. Navíc velké staré členské země, pro které to problém není, nám v tomto směru vyjádřily podporu způsobem, který jsme zatím nezaznamenali, zdůraznil.

Zatímco občané nových členů EU s výjimkou Slovinců při cestách do USA víza potřebují, Američané směřující opačným směrem ne.

Cílem není zavést pro někoho víza, ale dosáhnout jejich zrušení, řekl po jednání český ministr vnitra Ivan Langer. Připomněl také, že nejde jen o Spojené státy, ale i o Kanadu. Vyjádřil nespokojenost i s tím, že komise nepokárala ve své zprávě o "vízové reciprocitě" také Kanadu, která podle něj rovněž nedosáhla v jednání o zrušení víz pokroku. Mělo by se všem měřit stejným metrem, řekl.

Podle Langer je v tomto směru nejdůležitější jednotu členských zemí a větší tlak ze strany komise.

Komise do jisté míry přiznala, že mohla dělat více, řekl Kohout. Přislíbila prý také, že připraví realističtější "cestovní mapu", do níž budou zapojovány všechny členské země.

Podle Kohouta je důležité, že se možnost odvetného zavedení víz ve zprávě EK vůbec objevila. Zavedení víz je tak stále možností a pokud jednání nikam nepovedou, bude to příště zvažovat mnohem seriózněji, řekl. Finský ministr vnitra Kari Rajamäki, jehož země nyní unii předsedá, po schůzce řekl, že víza budou na pořadu jednání schůzky EU a USA v listopadu.

6.10. Berlínská kontroverze kolem Havlových narozenin byla zažehnána

Hrozící česko-německá kontroverze týkající se oslav u příležitosti 70. narozenin bývalého prezidenta Václava Havla v Berlíně, byla nakonec zažehnána. Na oslavách totiž promluvil státní ministr kultury Bernd Neumann. Česká strana se obávala, že řečníkem bude Neumannův náměstek Hermann Schäfer, který podle deníku Právo v létě urazil oběti nacismu, a proto oslavy proto nechtěl navštívit český velvyslanec Boris Lazar. Michal Bucháček z českého velvyslanectví v Berlíně ale ČTK řekl, že vzhledem k Neumannově účasti byl nakonec i český velvyslanec mezi návštěvníky slavnosti.

Konzervativec Schäfer podle listu Právo koncem srpna ve Výmaru urazil oběti nacismu a pobouřil bývalé vězně koncentračního tábora v Buchenwaldu. Při zahajování přehlídky prý mluvil o utrpení, které Němci zažili při poválečném odsunu, aniž zmínil přítomné vězně někdejších nacistických lágrů. Česká strana proto s jeho vystoupením na slavnosti nebyla srozuměna a oficiálně vyjádřila naději, že německá strana své personální rozhodnutí ještě změní.

Schäfer na oficiální pozvánce ani nebyl jako řečník uveden a ministerstvo kultury informace české strany podle agentury DPA dementovalo a slavnosti se zúčastnil Neumann.

Oslava v Domě berlínských slavností se konala u příležitosti čtvrté 70. narozenin bývalého prezidenta, který však už dříve vyloučil, že by se berlínské oslavy osobně zúčastnil.

6.10. Vondra: Česko-polské vztahy musíme rozvíjet

Česko musí s Polskem velmi těsně spolupracovat, řekl ČTK ministr zahraničí Alexandr Vondra po setkání s polským premiérem Jaroslawem Kaczyńským ve Varšavě. Společných zájmů mají obě země podle Vondry, který zahájil návštěvu Polska, mnoho.

"Navzdory politickým turbulencím a volebním patům v Praze a ve Varšavě musíme česko-polské přátelství rozvíjet," uvedl ministr. Politici se informovali o tom, co se děje v Česku a v Polsku. "Jinak jsme se bavili zejména o energetické bezpečnosti, o spolupráci v NATO a vztahu k USA, o schengenské dohodě a některých evropských tématech," shrnul Vondra a pochvaloval si srdečnost setkání.

"Připomínáme si 25. výročí Polsko-česko-slovenské solidarity, hnutí, v němž byl Jaroslaw Kaczyński velice aktivní. Je to nejen vzpomínka na minulost, ale i příklad pro budoucnost," dodal Vondra.

Ve Varšavě se ministr setká ještě s šéfkou polské diplomacie Annou Fotygovou a poslancem opoziční Občanské platformy Janem Rokitou. 7. října se zúčastní v jihopolské Vratislavi konference Polsko-česko-slovenské solidarity, dříve ilegálního hnutí, které v dobách totality organizovalo setkání československých a polských disidentů.

Zrušení vízové povinnosti pro nové členské země EU není podle českého ministra zahraničí Alexandra Vondry nesplnitelné. Polsko a Česká republika na této otázce spolupracují, potvrdil Vondra v Polsku po setkání s polskou šéfkou diplomacie Annou Fotygovou. Nečeká ale změnu vízového režimu před listopadovými americkými volbami do Kongresu. "Nicméně se musí připravovat půda v této věci a to už činíme v těsné spolupráci s Polskem," dodal český ministr. Budou-li na tom obě země pracovat, lze očekávat průlom do dvou let po volbách v USA, doufá.

Vondra s Fotygovou mluvil také o protiraketové základně. Česko i Polsko jsou kandidáty na její vybudování, rozhodnutí americké strany, kde základny postaví, ale nepadne do konce roku, tvrdí Vondra.

6.10. Skupina kongresmanů vyzývá vládu USA, aby postoupila ve věci víz

Američtí kongresmani vyzývají vládu Spojených států, aby zahájila dialog s novými zeměmi Evropské unie usilujícími o bezvízový styk s USA. V dopise adresovaném ministryni zahraničí Condoleeze Riceové také nabádají k podpoře spolupráce s těmito státy s cílem zjednodušit cestování.

Dopis vzešlý z iniciativy demokratického poslance Dennise Kuciniche a s podporou jeho republikánského kolegy Johna Shimkuse podepsalo dohromady 25 členů Kongresu USA. Kucinich věří, že další poslanci a senátoři se k němu připojí, až se vrátí na Kapitol po listopadové volební přestávce.

Signatáři mimo jiné připomínají červnový závazek administrativy prezidenta George Bushe ze summitu Spojených států a Evropské unie ve Vídni, kde USA "souhlasily s důležitostí vzájemného bezvízového styku mezi USA a EU".

Český velvyslanec ve Washingtonu Petr Kolář označil dopis za "sympatický pokus získat podporu Kongresu". Právě federální parlament má ve Spojených státech rozhodující pravomoc zařadit země do bezvízového programu. Pozorovatelé se shodují, že bez podpory vlády by takové snahy ovšem neměly velkou šanci na úspěch.

Vízová praxe je dosud taková, že držitelé pasů nových členů EU při cestách do USA víza potřebují (výjimkou je Slovinsko), zatímco Američané směřující opačným směrem nikoli.

Záměr zaslat dopis Riceové, o němž informovali Kucinich a Shimkus minulý týden na tiskové konferenci ve Washingtonu, přivítali velvyslanci nových zemí EU ze střední Evropy a Pobaltí, kteří od letošního jara cílevědomě působí na členy Kongresu, aby změnili přístup k vízové problematice. Přesvědčují je, aby ustoupili od technických kritérií pro zařazení do bezvízového programu, mezi nimiž je na prvním místě počet odmítnutých žádostí o víza, a aby na problém pohlíželi jako na politickou otázku.

Problematika víz získala před listopadovými kongresovými volbami na intenzitě. Koncem září se z podnětu české diplomacie dohodli ministři zahraničí sedmi nových středoevropských a pobaltských zemí EU na společném postupu při přesvědčování americké strany o nutnosti změny vízové praxe. Do diplomatických aktivit zapadají i snahy organizace Američtí přátelé České republiky, která vyzývá krajany a spřátelené instituce, aby se na politicích domáhali zrušení víz.

Nálada v Kongresu i v americké veřejnosti tomu ale příliš nenahrává. Někteří kongresmani naopak s odkazem na potřebu větší bezpečnosti USA namítají, že by bylo vhodné bezvízový režim omezit.

Pokrok zatím nepřinesly ani tlaky nových zemí EU na Brusel, aby při neúspěchu politických jednání s Washingtonem přistoupil k odvetným opatřením.

7.10. Vondra: Solidarita dala základ nové česko-polské spolupráci

Polsko-česko-slovenská Solidarita, původně ilegální hnutí, dala základ nové česko-polské spolupráci. Na její tradici mohou Češi a Poláci nyní stavět při prosazování společných zájmů v Evropě, řekl ČTK v jihopolské Vratislavi šéf české diplomacie Alexandr Vondra. Ministr zahraničí se zúčastnil ve městě, které hrálo klíčovou roli ve formování česko-polských vztahů, zahájení konference k 25. výročí založení hnutí.

"Už v minulosti jsme viděli, že se vyplatí bojovat společně, proto bychom v tom měli pokračovat," zdůraznil Vondra. Vratislav je pro Česko branou na sever, proto by podle Vondry stálo za to posílit infrastrukturu, aby si obě strany byly ještě blíže než dnes. "Je tu založena tradice, která může být inspirací do budoucna," dodal.

Vznik tehdy Polsko-československé Solidarity v roce 1981 znamenal podle politiků zúčastněných na konferenci průlom v sousedských vztazích. Do té doby byly všechny pokusy podle Vondry umělé. "Mezi Čechy a Poláky bylo dost nedůvěry. U nás byla tendence se na Poláky dívat jako na veksláky a oni se na Čechy dívali jako na zbabělce," popsal Vondra.

V 80. letech minulého století se začaly party mladých lidí v utajení scházet v horách na česko-polských hranicích. Sám ministr Vondra se schůzek v Krkonoších, Beskydech či Orlických horách účastnil téměř každých čtrnáct dní. "Byl to opravdu sportovní výkon," podotkl.

Na konferenci ve Vratislavi promluvili zástupci Česka, Polska i Slovenska. Součástí akce byly výstavy, koncerty a filmové projekce.

10.10. Ministr A. Vondra se sešel s tibetským dalajlámou a s vůdcem běloruské opozice Aljaksandrem Milinkevičem

Ministr zahraničních věcí Alexandr Vondra se sešel s dalajlámou. S tibetským duchovním vůdcem, který je jedním z hlavních hostů letošního Fora 2000, posnídal. „Dalajláma je hlasem, který reprezentuje velkou část obyvatel Číny, a proto je mu potřeba naslouchat,“ uvedl ministr po schůzce. Dodal, že setkání s mírumilovnou osobností je pro něj o to vzácnější a významnější, že přichází den poté, co byl svět naopak svědkem demonstrace hrubé síly - testu jaderné bomby v Severní Koreji.

Alexandr Vondra se sešel také s vůdcem běloruské opozice Aljaksandrem Milinkevičem, přislíbil mu další podporu ze strany České republiky. „Například uvažujeme, že v Praze rozšíříme počet stipendií pro perzekuované studenty,“ řekl ministr. Aljaksandr Milinkevič postoj ministerstva ocenil - Česko podle něj v rámci Evropské unie patří mezi státy, které demokratické síly v Bělorusku podporují nejvíc. Vůdce běloruské opozice ale dodal, že Evropská unie jako celek by mohla pomáhat víc. S tím souhlasí i Alexandr Vondra. Pro Bělorusy by Evropa podle ministra měla zjednodušit a zlevnit vízový režim, a také by země Evropské unie měly víc investovat do podpory projektu tzv. Evropského rádia pro Bělorusko.

13.10. Koukal prý míří na ambasádu do Vídně, Jindrák do Berlína

Českého velvyslance v Rakousku Rudolfa Jindráka ve funkci brzy vystřídá bývalý pražský primátor a dosavadní šéf zastoupení české metropole v Bruselu Jan Koukal. Informovala o tom agentura APA. Jindrák ale s diplomatickým zastupováním ČR v zahraničí nekončí a v polovině listopadu nastoupí na místo velvyslance v Berlíně. ČTK to potvrdil dobře informovaný zdroj z českého velvyslanectví ve Vídni.

Jindrák, který v Rakousku působí od dubna 2004, zůstane ve funkci do konce tohoto měsíce. Koukal by měl v čele české diplomatické mise v Rakousku začít působit ve druhé polovině listopadu. Konkrétní datum převzetí úřadu však zatím stanoveno nebylo.

Jindráka si na 17. října pozval k rozhovoru rakouský prezident Heinz Fischer, informoval zdroj z české ambasády.

V Německu Jindrák není žádný diplomatický nováček. Už v první polovině 90. let působil jako generální konzul v Mnichově. Pak se výrazně podílel na přípravě česko-německé deklarace, kterou oba státy uzavřely v roce 1997.

Podle informací z Berlína dosavadního velvyslance v Německu Borise Lazara přijme na závěr jeho mise v pondělí prezident Horst Köhler. Lazar v Německu ukončí své pětileté působení 31. října.

Koukal se nechtěl k informaci o svém nástupu ve Vídni vyjadřovat. "Myslím, že to by měl potvrzovat nebo vyvracet tiskový mluvčí ministerstva zahraničních věcí, protože věc má nějakou proceduru," řekl ČTK.

Podle zdrojů ČTK však byl již Koukal informován, že získal souhlas rakouské strany a má termín přijetí v Rakousku.

O možném odchodu Koukala na velvyslancký post ve Vídni se objevily neoficiální informace již loni v srpnu.

Koukal navštívil Vídeň jako pražský primátor a jeho tehdejší vídeňský protějšek Helmut Zilk návštěvu označil za důkaz dobré spolupráce mezi oběma metropolemi. Koukal pak Zilka podpořil, když byl vídeňský exstarosta v roce 1998 obviněn ze spolupráce s československou komunistickou Státní bezpečností (StB).

13.10. Ministr zahraničních věcí ČR Alexandr Vondra se sešel v Černínském paláci s evropským komisařem pro vnitřní trh a služby Charliem McCreevym

Ministr zahraničních věcí ČR Alexandr Vondra se sešel v Černínském paláci s evropským komisařem pro vnitřní trh a služby Charliem McCreevym. Mezi tématy jednání figuroval např. návrh směrnice o liberalizaci služeb. Ministr Vondra zmínil, že nynější podoba směrnice, projednávané v Evropském parlamentu, je citlivým kompromisem a ČR nepovažuje další změny za vhodné. „Naším cílem je maximální liberalizace služeb v rámci EU“, řekl Vondra.

Dalším tématem bylo české předsednictví EU. Ministr Vondra zdůraznil, že přípravy na předsednictví Evropské unie musí začít co nejdříve, a to bez ohledu na složitou vnitropolitickou situaci.

Na závěr jednání ministr a jeho host diskutovali také o návrhu Evropské komise zvýšit spotřební daň na alkoholické nápoje s výjimkou vína, což by se citlivě dotklo některých zemí s pivovarnickou tradicí včetně České republiky.

MZV ČR plně podporuje prohlášení finského předsednictví Evropské unie ze 3. října 2006 vyjadřující hluboké znepokojení nad oznámením KLDK o plánovaném provedení jaderné zkoušky.

19.10. Podle Jindráka téma Temelína v česko-rakouských vztazích potrvá

Téma jaderné elektrárny Temelín z diplomatických jednání mezi Rakouskem a Českou republikou v dohledné době nezmizí, ale nebude jim dominovat. Řekl to ČTK český velvyslanec v Rakousku Rudolf Jindrák, který z vedení diplomatické mise ve Vídni odejde koncem října tohoto roku. Odcházejícího Jindráka 17. října přijal k půlhodinovému rozhovoru rakouský prezident Heinz Fischer.

Téma Temelín se zřejmě bude do vzájemných vztahů vkrádat i nadále, domnívá se český diplomat, za mylný ale považuje dojem, že hraje ve vzájemných vztazích obou států hlavní roli.

"To téma tu pořád bude. Nejde jen o Temelín, ale o využívání jaderné energie obecně, dokud Rakousko půjde dál cestou bezjaderné energetiky," řekl ambasador.

Česko ale podle něj plní bruselskou dohodu a melkský protokol o opatřeních k posílení bezpečnosti Temelína. To odmítají zejména jeho hornorakouští odpůrci.

Jindrák označil za úspěch z doby svého dvouapůlročního působení ve funkci velvyslance například otevření téměř 30 hraničních přechodů mezi ČR a Rakouskem a posílení malého pohraničního styku.

Nadstandardní bylo podle Jindráka jeho přijetí u rakouského prezidenta Fischera. "Pan prezident se velmi podrobně vyptával na politickou situaci v České republice, a to se znalostí věci, což svědčí o tom, že se o vzájemné vztahy zajímá," ocenil Jindrák. Podle něj "není úplně obvyklé", aby hlava státu přijímala velvyslance před jejich odchodem z funkce.

Podstatně menší roli než Temelín podle Jindráka hrají v rakousko-českých vztazích požadavky rakouských sudetských Němců na odškodnění a na zrušení takzvaného amnestijního zákona, jenž po druhé světové válce promíjel Čechům zločiny spáchané při takzvaném divokém odsunu sudetských Němců.

Do značné míry ale bude záležet na vývoji postojů Sudetoněmeckého landsmanšaftu v Německu, domnívá se Jindrák, jenž začne 15. listopadu působit jako český velvyslanec právě v Berlíně. "Pokud se tato problematika ožíví v Německu víc než doposud, určité politické kruhy v Rakousku tomu budou naslouchat," podotkl.

Mezi nepříznivé momenty ve vzájemných vztazích patří podle něj i prodloužení ochrany rakouského pracovního trhu a tlak jižního souseda na oddálení přijetí nových členských zemí EU do schengenského prostoru volného pohybu osob. Podle českého diplomata osud obou záležitostí ovlivnila i skutečnost, že spadala do období počínající předvolební kampaně v Rakousku.

Jindrák je spokojen s rozvojem vzájemných hospodářských vztahů. Zatímco je ale Rakousko třetím největším investorem v Česku, investice by měly plynout i z Česka do Rakouska, zdůraznil.

25.10. ČR má v kanadském Winnipegu nový honorární konzulát

Česká republika otevřela své další diplomatické zastoupení v zahraničí, tentokrát honorární konzulát v kanadském Winnipegu, který je již 141. zastoupením ČR v zahraničí tohoto druhu. ČTK o tom informoval tiskový odbor ministerstva zahraničních věcí.

Konzulát ve Winnipegu má působnost pro kanadskou provincii Manitoba. Do funkce honorárního konzula byl jmenován William David Randa.

Honorární konzulát má oproti jiným zastupitelským úřadům ČR omezené funkce. Pomáhá českým občanům v nouzi, vystavuje náhradní cestovní doklady a notářsky ověřuje podpisy, ale nemůže například vystavovat víza. Mnoho honorárních konzulů podporuje obchodní a kulturní výměnu mezi ČR a oblastí, v níž působí. V čele honorárních konzulátů nestojí kariévní diplomaté, ale významní představitelé místní komunity, mnohdy s českými kořeny či úzkou vazbou na ČR.

26.10. Veselá výstava o českých dějinách začíná putování po USA

Českou historii od pravěku do současnosti v podobě vtipného i poučného komiksu nabízí americkému publiku sedmdesátimetrové leporelo Lucie Seifertové. Netradiční dílo Dějiny udatného českého národa vycházející ze stejnojmenné autorčiny obrazové publikace, kterou čeští čtenáři již znají, procestuje během příštích let takřka celé Spojené státy.

Po středěční vernisáži na českém velvyslanectví ve Washingtonu, která byla součástí oslav nadcházejícího státního svátku, zamíří do New Yorku, Pittsburgu, Birminghamu, New Orleansu, Houstonu, Chicaga či Lincolnu. "Výstavu si hodně

objednávají Čechoameričané, ale mile nás překvapilo, že o ni mají zájem i zdejší univerzity, knihovny či různé americké spolky," řekl ČTK vydavatel a producent, manžel Lucie Seifertové Petr Prchal.

V české podobě vidělo výstavu už na čtvrt milionu diváků, zatímco anglická verze měla ve Washingtonu premiéru. Očekává se, že největší zájem vzbudí v Texasu a Nebrasce, kde žije nejpočetnější česká krajanská komunita. V Nebrasce by například mělo být 46 výstavních desek vysokých dva metry postupně instalováno ve čtyřech městech.

Na americkém trhu se současně objeví i knižní podoba výstavy, která je mírně upravenou anglickou verzí české publikace. "Americký distributor má ale proti očekávání zájem i o knížky v češtině, protože o ně žádají místní čeští krajané," uvedl Prchal.

Prezentace výstavy po Spojených státech je původním projektem českého velvyslanectví ve Washingtonu, řekla ČTK kulturní rada Vilma Anýžová. Diplomaté koordinují putování expozice po amerických městech, zatímco dopravu a instalaci hradí instituce, které si ji vypůjčí. Daňové poplatníky tak tato podle Anýžové dobře viditelná česká prezentační akce téměř nic nestojí.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

6.10. Havel převzal v Bratislavě čestný doktorát

Bývalý československý a český prezident Václav Havel v Bratislavě převzal čestný doktorát, který mu udělila Vysoká škola múzických umění u příležitosti 70. narozenin. Podle exprezidenta to znamená, že by se měl více věnovat divadlu než politice.

"Mám to v plánu, ale k politice se nepřestanu vyjadřovat do smrti," řekl Havel, kterého publikum v hledišti Slovenského národního divadla při předávání titulu uvítalo dlouhým potleskem. Ve svém projevu vyzval k rozvoji občanské společnosti, která by podle něj pomohla uklidnit nynější politickou nestabilitu ve střední Evropě, například demonstrace v Maďarsku či vládní krizi v Polsku.

Na Slovensko jezdil Havel podle svých slov vždy rád. "Mám rád jistou vřelost v atmosféře, s níž se v porovnání s Čechy setkávám na Slovensku," řekl první polistopadový prezident. Kromě přátel mu přišli pogratulovat i někteří politici, trojice nejvyšších ústavních činitelů však chyběla. Na slavnost přišli jen někteří náměstci ministrů a poslanci. Havel se zúčastnil ještě autogramiády pro veřejnost. Z plánovaného programu naopak vypadlo odhalení pamětní desky na Bratislavském hradu, kde měla připomínat působení posledního federálního prezidenta. Podle organizátorů se desku nepodařilo včas vyrobit.

6.10. Češi již pomohli postavit v Etiopii školy pro 760 dětí, teď mají možnost opět přispět

Díky české pomoci byla v etiopské vesnici Koke u města Jirga Čefe otevřena nová škola. „Do školy v této odlehlé vesnici bude chodit až 400 dětí,“ říká Jiří Plecítý, vedoucí mise společnosti Člověk v tísni v Etiopii. 9. 10. 2006 byla otevřena další etiopská škola, tentokrát u města Arba Minč. Obě byly postaveny z výtěžku veřejné sbírky Postavme školu v Africe a celkem tak díky české pomoci do nových škol může chodit více než 760 etiopských dětí.

Zároveň ve dnech 10.-12. října proběhl v ulicích českých a moravských měst další ročník sbírky Postavme školu v Africe, jejímž cílem bylo nejen nabídnout možnost přispět, ale i informovat českou veřejnost o problematice vzdělání ve světě. „Již třetím rokem budou čeští skauti vybírat v ulicích do kasiček, konat se budou i různé kulturní akce po celé České republice. Na výsledku sbírky záleží, kolik škol bude možné postavit v dalších letech,“ říká Šimon Pánek, ředitel společnosti Člověk v tísni. Slavnostního otevření školy u města Jirga Čefe, vzdáleného 400 kilometrů od etiopské metropole Addis Abeby, se účastní zástupci etiopské ministerstva školství a univerzity z hlavního města Etiopie. „Nová škola je vybavená krásným barevným nábytkem, který vyrobily děti ze středního odborného učiliště. Jsou to většinou sirotci, jejichž rodiče zemřeli na HIV&AIDS. Toto učiliště bylo zase postaveno z prostředků českého ministerstva školství společností Člověk v tísni,“ vysvětluje Jiří Plecítý.

7.10. Češi v Singapuru pracují hlavně ve výzkumu a výrobě elektroniky

Čeští krajané v Singapuru, kterých zde žije asi stovka, jsou převážně vysokoškoláci a působí nejčastěji ve výzkumných ústavech a výrobě elektronických komponentů. Například Pavel Neužil pracuje na vývoji přístroje, který testuje přítomnost nákazy ptačí chřipkou.

Zařízení na detekci ptačí chřipky pomocí metody polymerázové řetězové reakce sice již existuje, Neužilův tým ale přišel s nápadem sestavit přístroj menší, levnější, lehce použitelný v terénu, což je například pro oblast jihovýchodní Asie a rozvojové země jinde ve světě velmi důležité.

Běžný přístroj přijde na zhruba 30.000 USD, novinka z dílny českého experta stojí kolem 500 USD. "Pro test je třeba pouze malého množství chemikálií, výsledky jsou k dispozici již do 15 minut. Zdrojem energie je baterie, takže systém se dá použít kdekoliv," popsal Neužil českým novinářům svůj vynález.

Vedle zjišťování přítomnosti virů lze metodu využít také pro testy na výskyt bakterií a vzácných infekcí, rozpoznat lze například malárii či antrax. Přístroj, jehož hlavními přednostmi je dostupnost a rychlá, přesná diagnostika, experti nyní dokončují. Pracují na tom, aby systém mohl testovat dva vzorky najednou.

9.10. Česká nemocniční jednotka míří do Islámábádu a pak na sever

Nemocniční jednotka, kterou v září do Pákistánu díky sbírce uspořádané v České republice dopravila liberecká humanitární organizace Hand for Help (HfH), už je na cestě do Islámábádu. Po vyřízení celních formalit odtud bude pokračovat na sever do oblasti pákistánského Baltistánu, kde bude sloužit obyvatelům údolí Arandu, nad nímž se tyčí sedmitisícové vrcholky Himálaje.

"Nemocnice už je pět dní na cestě, měla by být někde mezi Karáčí a Islámábádem," říká česká horolezkyně Dina Štěrbová, dobrovolná spolupracovnice HfH, která v Pákistánu pomáhá projekt nemocniční jednotky realizovat. Oblast Himálaje zná víc než dobře - jako první žena v bývalém Československu pokořila osmitisícovku, když 13. května 1984 vystoupila na vrchol Čo Oju ve výšce 8201 metrů. Do Pákistánu jezdí více než třicet let a lidem v oblasti Baltistánu pomáhá i na vlastní pěst.

"Až přijede náklad do Islámábádu a projde celní branou, chceme ho přeložit na místní nákladní automobily a po slavné Karakoram Highway dopravit do Skardu, správního střediska Baltistánu," říká Vít Dokoupil, šéf pákistánské mise HfH. "Cesta potrvá asi pět dní a náklad ze dvou kontejnerů, který váží dohromady 16 tun, by se mohl vejít na čtyři pět nákladňáků."

Dopravení a zprovoznění nemocniční jednotky, která je unikátním českým patentem, je jednou částí pákistánské mise HfH. V kontejnerech do Islámábádu je i vybavení pro prázdné zdravotní zařízení ve vesnici Koorfe-Ascole pod ledovcem Baltoro v údolí Braldu a ultrazvuk, který bude instalován ve zdravotnickém zařízení pákistánské nadace Marafie Foundation ve vesnici Čutronu v dolní části údolí Arandu. Jedná se o první ultrazvuk v Baltistánu mimo město Skardu a sloužit bude pro celou horskou oblast údolí Arandu, Šigar a Braldu, tedy pro více než 25 vesnic s celkem 55.000 obyvatel.

Nemocniční jednotka (Hospital Unit, HU) je polní nemocniční jednotka; velmi lehká, snadno smontovatelná a má izolační vlastnosti vhodné do extrémně nízkých i vysokých teplot. HU je kompletně vybavena, po dopravení na místo může začít okamžitě plnohodnotně fungovat a není závislá na dalších zdrojích. "Pacienti, kteří se dostanou do nemocnice a potřebují lékaře-specialistu, jenž často není na místě k dispozici, mohou být vyšetřeni pomocí videokonzultace. Jejich dokumentace - rentgenové snímky, ultrazvuk, fotografie nebo videonahrávky - mohou být odeslány specialistovi ve velké nemocnici a ten je vyhodnotí a doporučí léčbu.

Baltistán je horská oblast severního Pákistánu, která se rozkládá mezi pohořími Himálaj a Karákóram, v regionu s největším počtem vrcholů nad 8000 metrů a nejdelšími ledovci na světě. Polovina ze 400.000 místních obyvatel - Baltiů - trpí podvýživou (včetně chronického nedostatku vitaminů, železa, vápníku a jodu), třicet procent tuberkulózou (pět procent otevřenou), každá stá rodička umírá při porodu a pěti let věku se nedožije každé desáté dítě. Negramotnost v této oblasti dosahuje 75 procent, u žen až 95 procent.

10.10. Sovětské represe se přímo dotkly asi 37.000 občanů Československa

Celkem 37.000 občanů bývalého Československa se mezi lety 1918 a polovinou 50. let 20. století přímo dotkl represivní režim někdejšího Sovětského svazu. Polovina z těchto lidí setkání s bezpečnostními silami bolševické diktatury nepřežila, řekl ČTK historik Mečislav Borák z Ústavu pro soudobé dějiny české Akademie věd. Zdůraznil, že většina obětí pocházela z někdejší Podkarpatské Rusi a ze Slovenska. Lidí z území dnešní České republiky bylo v tomto počtu asi 5000, zemřela také přibližně polovina z nich.

"Čechů bylo asi 2500, z českých zemí bylo hodně příslušníků menšin, které tam žily, například Poláci či Němci," vysvětlil Borák. Už tři roky se skupinou českých historiků pracuje na projektu, který by měl osudy Čechů v soukolí sovětské moci osvětlit. Borák odmítl údaje některých českých publicistů, že v gulagu bylo vězněno až 120.000 československých občanů.

Spolu se svými kolegy sestavuje historik databázi jmen poškozených, zatím v ní je asi 2000 osob. "Nikdy se nám nepodaří najít všechny, zkušenosti zahraničních badatelů hovoří o tom, že tak čtvrtinu obětí se podaří identifikovat. Měli bychom velké štěstí, kdybychom dokázali určit polovinu," zdůraznil Borák. Je to prý nutné nejen pro zaplnění bílých míst v historii vztahů Československa a Sovětského svazu, ale hlavně kvůli rodinám obětí, které mnohdy dosud neví, kde nalezl místo posledního odpočinku jejich blízký. Sovětské represe se podle historiků dotkly mnoha skupin svázaných s Československem. V lágrech režimu skončily tisíce krajanů, jejichž předci odešli do Ruska v 19. století, Češi a Slováci, kteří za první světové války upadli do ruského či sovětského zajetí, i stovky levicových nadšenců, kteří odešli v polovině 20. let 20. století budovat novou socialistickou zem. Po začátku bojů na východní frontě se v táborech ocitli i českoslovenští Němci bojující v uniformách německé armády.

V květnu 1945, krátce po konci války ruské speciální oddíly a tajné služby pozatýkaly v Československu minimálně 500 československých občanů. Mnozí z nich byli ruští demokraté či antibolševici, kteří ze své vlasti odjeli těsně po roce 1917.

Informace, na kterých skupina českých historiků tři roky pracovala, nejsou definitivní. Podle Boráka se bude ještě mnohé možné dozvědět s dalším zpřístupněním ruských archivů. Mnohé informace i o tak dávných událostech, jako jsou okolnosti konce druhé světové války v Československu, jsou totiž stále v archivu ruské tajné služby FSB a nejsou veřejně dostupné.

11.10. Karlovarský kraj čeká od Moskvy rozvoj turistiky i kultury

Spolupráci v oblasti cestovního ruchu a turistiky mezi Karlovými Vary a Moskvou by měla podpořit partnerská smlouva podepsaná v ruské metropoli. Dohoda s ruským hlavním městem by mohla pomoci také karlovarským podnikatelům, otevře i spolupráci na poli kulturním, řekl ČTK hejtman Karlovarského kraje Josef Pavel.

"Stejně jako podepisujeme smlouvy s našimi sousedy Bavorskem nebo Saskem, tak také s Moskvou. Naše kontakty s ní jsou dlouholeté," uvedl hejtman. Karlovy Vary a okolí měli Rusové v oblibě už v carských dobách. Zájem o návštěvu lázní, ale i investice ve městě se znovu projevil v 90. letech minulého století. Ruští podnikatelé v Karlových Varech investovali stovky milionů korun, zejména do nákupu a oprav nemovitostí.

"Karlovy Vary jsou Moskvanům dobře známy, jsou to nejznámější lázně Evropy. Moskvané ale hledají i jiné druhy rekreace, například zimní odpočinek, a my víme, že právě Česká republika má co nabídnout," uvedl náměstek moskevského starosty Jurij Rosljak, který s Pavlem smlouvu podepsal.

Ruská klientela je podle Pavla ve světě velmi žádaná. "Usilují o ni všechna významná města - ve Francii, v Americe nebo třeba naše partnerské město Baden-Baden. Dnes už není možné se orientovat na jeden trh," řekl ČTK hejtman.

Karlovarský kraj s 350.000 obyvateli je po Praze druhým regionem, který s dvanáctimilionovou Moskvou uzavřel konkrétní partnerskou smlouvu. Pro Rusy jsou Karlovy Vary pojem - loni se jich sem za rekreaci nebo do lázní vypravilo přes 42.000. V počtu návštěvníků, kam se počítají i turisté, jsou Rusové druzí za Němci; v počtu lázeňských hostů bezkonkurenčně vedou.

Spolupráce s Moskvou bude významná i pro rozvoj regionální dopravy, především letecké, míní Pavel. Na mezinárodní letiště u Karlových Varů zatím létají pouze linky z Moskvy.

Přítom linky z karlovarské metropole přistávají zatím jen na moskevském mezinárodním letišti Šeremetjevo. Moskevská radnice, vlastník letiště Vnukovo, projevila zájem o přímé spojení tohoto letiště s Karlovými Vary.

12.10. ČSSD proti potrestání slovenské strany Směr

ČSSD je proti tomu, aby bylo pozastaveno členství slovenského Směru-sociální demokracie ve Straně evropských socialistů (PES) za jeho koalici se Slovenskou národní stranou (SNS). Před zahájením jednání PES to ČTK řekl zástupce ČSSD na schůzce Jan Kavan.

Vyslovil se pro to, aby se nehlasovalo o návrhu na pozastavení členství Směru v socialistické frakci Evropského parlamentu, protože by to bylo podle něj unáhlené. Přiznal ale, že zřejmě stoupenci potrestání Směru převažují.

Kavan i zástupce Směru Boris Zala před jednáním vedení PES uvedli, že budou navrhnout vytvoření komise, která by působila šest až deset měsíců a posoudila bilanci vlády Roberta Fica.

Jsme přesvědčeni, že neexistují dostatečné důvody pro pozastavení členství Směru a my tento návrh nepodpoříme, řekl Kavan. Myslím, že by bylo uvážlivější vytvořit ověřovací komisi, která by šest až deset měsíců pracovala na Slovensku i v Maďarsku a zkoumala vznik nacionalistických incidentů i postoje obou vlád k nim, dodal. To by podle něj dalo evropským socialistům čas vyhodnotit vládu Roberta Fica a pak se rozhodnout, uvedl Kavan. "Ne unáhleně už dnes."

13.10. Tři čeští autoři na výstavě nejvýznamnějších fotografií století

Práce tří českých autorů jsou zastoupeny na výstavě nejvýznamnějších fotografií 22 autorů 20. století, kterou připravilo londýnské kulturní středisko Barbican. Českými fotografy jsou Viktor Kolář, Jitka Hanzlová a Josef Sudek.

Podle kurátorů jde o první velkou britskou výstavu, která popisuje historii evropské fotografie od roku 1910 do současnosti. Nabízí širokou paletu portrétů, krajin, uličních scén i zátiší. Mottem výstavy je "subjektivní dokument". Jsou mezi nimi snímky Andrého Kertésze, který si vzal fotoaparát jako odvedenec rakousko-uherské armády, nebo Henryka Rosse, který byl "oficiálním fotografem" lodžského ghetta. Jeho snímky byly použity jako důkazní materiál v procesu s Adolfem Eichmannem. Vedle válek ale výstava nabízí i osobní témata. Kurátoři vybrali snímky Christera Strömholma, který fotografoval transsexuály v Paříži 50. let, nebo Andrese Petersena, který zachytil život prostitutek a narkomanů v Hamburku.

"Fotografové, které jsem vybrala, se všichni vyznačují tím, že mají intenzivní spojení s tím, co fotografují," Je to výstava zahrnující dobu od první světové války po konec války studené, od sexuální revoluce 60. let po revoluci sametovou, od komunismu ke kapitalismu. Prostě Evropa 20. století," řekla kurátorka Kate Bushová.

13.10. Delegáti Fóra 2006 žádali, aby Raúl Castro umožnil spojení rodiny disidentky Molinaové

Skupina politiků v čele s bývalým českým prezidentem Václavem Havlem vyzvala dopisem prozatímního kubánského vůdce Raúla Castra, aby povolil bývalé kubánské poslankyni Hildě Molinaové vycestovat za svou rodinou do Argentiny. Žádost zaslanou z Prahy podepsali kromě Havla například bývalá kanadská premiérka Kim Campbellová, polský europoslanec Bronislaw Geremek či vůdce běloruské opozice Aljaksandr Milinkevič. Informovala o tom agentura EFE s odvoláním na zdroje blízké Havlovi. "Píšeme vám jako prezidentovi Kuby, ale také jako otci a dědovi, abychom upoutali vaši pozornost k žádosti doktorky Hildy Molinaové," píše se údajně v dopise. Neurochirurgka Hilda Molinaová, která vyjadřuje otevřeně nesouhlas s režimem Fidela Castra, marně žádá už 12 let o povolení pro sebe a svou matku vycestovat do Argentiny, kde žije její syn Roberto Quiñones, jeho žena a jejich dvě děti, jež svou babičku vůbec neznají.

"Ani pro jednu z nich nebyl vydán soudní příkaz, jenž by omezoval jejich právo cestovat," upozorňují signatáři dopisu, kteří se v Praze sešli na konferenci Forum 2000. Molinaová léta žádala kubánského vůdce Fidela Castra, aby jí dovolil vycestovat. Fidel Castro se však koncem července tohoto roku musel podrobit operaci zažívacího traktu. Své pravomoci dočasně předal bratru Raúlovi.

16.10. ADRA distribuovala v Libanonu potravinové balíčky

Během války a těsně po skončení bojů distribuovali dobrovolníci ADRA v Libanonu potravinové balíčky. Celkem bylo v průběhu dvou měsíců rozděleno 800 balíčků s jídlem. 400 rodin z vesnic z jižního Libanonu (např. Alma El Chaab, Tyre, Rmeich, Sidon ...) obdrželo ve dvou hlavních fázích distribuce cukr, rýži, čočku, špagety, olej, burgul (speciálně upravená pšenice) a další potraviny základní potřeby.

Celkové náklady projektu byly 1 890 000,- Kč. Částkou 720 000,- Kč přispěla místní organizace ADRA, ADRA Česká republika se podílela částkou 1 170 000,- Kč pokrytých z darů veřejné sbírky.

Dobrovolníci ADRA rozdělovali pomoc všem rodinám, které dočasně přebývaly ve škole Mouseitbeh v západním Bejrútu a lidem, kteří dočasně žili v bytech svých příbuzných či ve školách Ostatní, kteří balíčky obdrželi, byli ze seznamů Higher Relief Organisation (vládní organizace, která koordinovala pomoc). Na seznamech bylo odkud která rodina pochází (tzv. sociální číslo), kdy se kdo narodil, byly tam ale i např. zaznamenány nemoci, kterými kdo trpí pro případ, že by byly k dostání léky.

„Přicházeli různí lidé, křesťané, muslimové, chudí, bohatí. Všechny spojovalo jedno – odešli ze svých domovů, vesnic, někteří je opouštěli jen s pár kusy oblečení, někdo s batohem, měli velmi málo peněz,“ říká John Jack, dobrovolník ADRA, který byl přítomen při všech distribucích.

„V okamžiku, kdy jsme se dověděli, že jsou někde lidé, kteří potřebují pomoc, vypravili jsme se na místo, abychom si ověřili informaci a podnikli potřebné. V poslední fázi projektu, která byla již po válce, jsme rozdělovali jídlo nejen lidem z vesnic na jihu a z jižního předměstí Bejrútu, ale i lidem, které válka přímo či nepřímo dostala do problematické situace. K bráně školy, u které jsme rozdělovali jídlo, přicházeli ti, kteří ztratili práci, z firem, ve kterých došlo ke snížení stavu zaměstnanců či jejichž zaměstnavatel za války zbankrotoval.“

26.10. Česká republika prohrála ve Štrasburku tři procesy

Česká republika u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku prohrála tři spory se svými občany, kteří si stěžovali na porušení svých práv. Jde mimo jiné o

bývalého policistu Jana Mareše, kterého domácí soudy odsoudily pro zneužití pravomoci veřejného činitele a pro korupci, a o manželský pár Wallových, kterým úřady odebraly děti s odůvodněním, že se o ně dost nestarali. Štrasburský soud ale ani v jednom případě nepřijal stížnosti v plném rozsahu a požadavky stěžovatelů na odškodné uspokojil rovněž jen částečně.

Jan Mareš byl odsouzen ke třem letům vězení a k desetiletému zákazu služby u policie za vymáhání úplatku od bývalého člena představenstva Skloexportu Karla Bartošky, v němž údajně vyvolal dojem, že může ovlivnit vyšetřování jeho případu. Mareš tvrdí, že se stal obětí provokace inspekce ministerstva vnitra. Štrasburský tribunál uznal, že zde šlo o porušení práva na spravedlivý proces ve smyslu Evropské úmluvy o lidských právech. Marešův požadavek na vyplacení čtyř milionů korun odškodného však zcela odmítl. Jen velmi částečně pak uspokojil jeho požadavek na náhradu soudních výloh, když mu přiznal jen 8896 korun místo požadovaných asi 275.000 korun.

Ústavní soud se ocitl v centru pozornosti i v případě Vladimíra Friedricha, který si ve Štrasburku stěžoval, že tato soudní instance porušila jeho právo na řádné soudní projednání jeho záležitosti, když se odmítla zabývat její podstatou. Friedrich se soudil o přiznání plného invalidního důchodu, který mu byl na základě nového lékařského posudku odebrán. Štrasburští soudci dospěli k názoru, že ústavní soud interpretoval příslušná procedurální pravidla příliš rigorózně a že tak bylo porušeno Friedrichovo právo na přístup k soudu. Odmítli však Friedrichovy požadavky na asi 770.000 korun jako náhradu údajně utrpěné morální a materiální újmy.

Emílie Wallová a Jaroslav Walla uspěli ve Štrasburku se stížností na to, že jim úřady odebraly pět dětí, jimž údajně neposkytovali dostatečnou péči, a že jim v jejich sociální slabosti neposkytly dostatečnou pomoc. Soud má podle rozsudku za to, že důvody postupu českých úřadů a soudů byly sice závažné, ale neopravňovaly tak radikální zásah do rodinného života. Navíc prý z předložených fakt vyplývá, že úřady sociální péče nevyvinuly seriózní snahu pomoci stěžovatelům v jejich potížích. Šlo tedy celkově o porušení práva na úctu k rodinnému a soukromému životu ve smyslu úmluvy. Místo požadovaného milionu korun však soud Wallovým přiřkl jen 200.000 jako kompenzaci morální újmy.

27.10. Začal havlovský festival v New Yorku i Havlův pobyt na univerzitě

Uvedením prvních dvou z osmnácti inscenací začal v newyorském divadle Brick Theatre festival kompletního dramatického díla Václava Havla. K nedávným sedmdesátinám tohoto dramatika, spisovatele a bývalého českého prezidenta ho pořádá místní soubor Untitled Theater Company Number 61. Přehlídka, která je vůbec prvním souborným uvedením Havlových her, potrvá do 4. prosince.

V první večer divadlo představilo newyorskému publiku Havlovu Chybu a Zahradní slavnost. Festival čítající dohromady přes 120 představení bude provázet řada dalších událostí, včetně čtení Havlových textů, diskusí a uměleckých besed, jimiž chtějí organizátoři vzdát autorovi poctu.

"Ve světle významných činů Václava Havla, disidenta, který se stal prezidentem, napsal vážná prohlášení, otevřené dopisy a proslovy, může být těžké představit si, že je především dramatikem a že jeho hry jsou hlavně uměleckými díly," domnívá se skladatel scénické hudby k festivalovým inscenacím William Niederkorn.

Newyorský festival nabídne pět Havlových her v nových překladech do angličtiny, pět anglosaských premiér a jednu světovou premiéru. Stane se jí 3. listopadu samostatné uvedení aktovky Motormorphosis, která bývala součástí hry Autostop, na níž Havel v 60. letech spolupracoval s Ivanem Vyskočilem. Na inscenacích se bude

podílet 20 renomovaných režisérů a objeví se v nich kolem stovky newyorských herců.

Organizátoři věří, že dramatik se na některá představení přijde podívat. Možné to bude, protože Havel spolu s manželkou Dagmar je od 21. října v New Yorku, kam ho pozvala Kolumbijská univerzita.

Radou přednášek, seminářů, diskusí a dalších projektů chce tato prestižní vědecká a vzdělávací instituce připomenout Havlovu politickou i uměleckou práci. "Jako umělec, myslitel, esejista, bojovník za lidská práva a vedoucí představitel transformačního politického hnutí je Václav Havel jednou z nejvýznamnějších kulturních a politických osobností naší doby," uvádí univerzita ve svých materiálech k Havlově pobytu.

Některých událostí se Havel osobně zúčastní. Zřejmě největší zájem vzbudí veřejná konverzace s bývalým americkým prezidentem Billem Clintonem a večer na téma lidských práv s nigerijským nositelem Nobelovy ceny za literaturu Wolem Soyinkou. Ještě před tím se uskuteční symposium o umělecké tvorbě a politice Václava Havla, které vyvrcholí koncertem české undergroundové kapely Plastic People of the Universe v New Yorku.

29.10. Češi v New Yorku oslavili 28. říjen happeningem v Central Parku

Výročí 28. října 1918 oslavili Češi v New Yorku happeningem v Central Parku, kde na jednom z jezírek vypustili Prezidentskou loď TGM s portrétem prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. Model modré plachetnice s bílými plachtami před vyplutím pokřtila Masarykova pravnučka, newyorská historička umění Charlotta Kotíková.

Už večer před tím se na diplomatické recepci na plachty podepsal poslední československý a první český prezident Václav Havel, který je nyní v New Yorku jako host Kolumbijské univerzity.

Loď pořídil a na dálkové ovládání kormidloval její "kapitán", úspěšný losangelský režisér a producent Petr Nýdrle. "Lodní výtvarník", uznávaný malíř, ilustrátor a spisovatel Petr Sís si vzal na starost výtvarnou stránku plavidla.

Na nápad s lodí přišel autor videoklipů řady světových hudebních hvězd Petr Nýdrle, který navrhl přenést losangelskou tradici, kde se státní svátek slaví na zaoceánském parníku Queen Mary, do New Yorku. "Queen Mary jsme si přivezt nemohli, tak jsme si přivezli alespoň plachetnici," vysvětlila záměr Gita Fuchsová, bývalá manažerka brněnského Divadla na provázku, která donedávna působila jako generální konzulka v Los Angeles.

Happening by se měl na stejném místě konat vždy 28. října každoročně. "Jde o dlouhodobý projekt, ale i o symbol pro zahájení práce České národní budovy," řekla její ředitelka.

Národní budovu na Manhattanu zakoupil v roce 2001 od krajanů český stát za symbolický jeden dolar a nyní ji už tři roky s nově navýšeným rozpočtem 730 milionů korun rekonstruuje. V provozu je zatím jediné ze čtyř poschodí, které mají k dispozici krajanské spolky. Přesto se už v těchto prostorách konají i umělecké a společenské události organizované Českým centrem nebo generálním konzulátem.

Jednou z nich byl i sobotní slavnostní koncert k 88. výročí vzniku Československa, na němž vystoupil Pražský komorní orchestr.

29.10. Havel, Wiesel a Bondevik žádají akci RB OSN proti KLDL

Bývalý český prezident Václav Havel, laureát Nobelovy ceny za literaturu Elie Wiesel a bývalý norský premiér Kjell Magne Bondevik vydali v New Yorku společně 123stránkovou zprávu, v níž vyzývají Radu bezpečnosti OSN, aby podnikla akci proti

Severní Koreji za její "neslýchanou" bilanci v oblasti lidských práv. Informovala o tom agentura AP. Autoři zprávy zdůrazňují, že spory kolem jaderného programu KLR by neměly zastínit tamní smrtící politické represe. Rada bezpečnosti by se naopak měla zaměřit na to, jak režim diktátora Kim Čong-ila zachází s 23 miliony obyvatel země.

RB OSN přijala 9. října rezoluci, která zavádí proti KLR sankce za její pokusný jaderný výbuch. Havel, Wiesel a Bondevik ale vyzývají OSN, aby se severokorejskou otázkou zabývala také z hlediska lidských práv. "Nikde na světě nejsou dnes lidská práva porušována tak jako v KLR, kde její vedení páchá zločiny proti lidskosti," řekl AP Bondevik.

Zpráva, která byla sepsána právníckou firmou DLA Piper a nevládní organizací Americký výbor pro lidská práva v Severní Koreji, žádá od Rady bezpečnosti přijetí rezoluce, která by zemi netrestala, ale požadovala by neomezený přístup humanitárních pracovníků do KLR, propuštění všech politických vězňů a vstup vyšetřovatelů OSN v oblasti lidských práv.

31.10. Český historik Jiří Malíř a knihovnice Eliška Nosálová dostanou rakouská ocenění

Rakouskou cenu Antonína Gindelyho, udělovanou za publikace o dějinách a kultuře střední a jihovýchodní Evropy, letos obdrží český historik Jiří Malíř. Akademik působící na brněnské Masarykově univerzitě bude vyznamenán za své dílo mapující dějiny politických stran na Moravě v letech 1848 až 1918. Oznámil to vídeňský Institut pro dunajskou oblast a střední Evropu, který ocenění uděluje od roku 1997. Cena dotovaná 7200 eury (více než 200.000 korun) bude historikovi slavnostně předána 15. listopadu v brněnském Rakouském institutu.

Současně s Malířem obdrží Eliška Nosálová rakouský Čestný kříž za vědu a umění za zásluhy o obnovu rodného domu světově proslulého rakouského architekta Josefa Hoffmanna v Brtnici.

Ocenění nese jméno profesora pražské Karlovy univerzity Antonína Gindelyho (1829-1892), jenž publikoval česky a německy a jehož křestní jméno je v Rakousku uváděno německým ekvivalentem Anton. Gindelyho otec byl napůl Němec a napůl Maďar, matka byla Češka. Němci v Čechách považovali Gindelyho za příliš českého a Čechům připadal zase málo český. Za své smířlivé postoje býval terčem útoků šovinistů obou stran.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	6
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	9
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	19
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	29

Není u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5619

Zahraniční politika České republiky – Data.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka